Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Najer Folksblat

פרייז 20 גראשען

היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

אונפארטייאישע פאליטיש - געזעלשאפטליכע טאג - צייטונג

Nr. 269/1264 | Łódź, Czwartek, 24 listopada 1927 | פינפטער יאהרגאנג | לאדז, דאנערשטאג, כט מרחשון תרפ"ח | Nr. 269/1264

אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 24-71.

Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 2471.

מארשאל פילסודסקי אין ווילנע.

פאליטישע בעראטונג אין שייכות מיט די ליטווישע פראגען, וואס דארפען בעהאנדעלט ווערען דורכ'ן ראט פון דער פעלקער-ליגע. -- פילסודסקי הערט אויס די ליטווישע עמיגראנטען.

וו א ר ש א, 23 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) נעכטען ביי-נאכט איז מיט'ן שנעלצוג ארויסגעפאהרען קיין ווילנא פרעמיער מארשאל פיל-סודסקי, מיט'ן זעלבען צוג זענען ארויסגעפאהרען דער געזאנדטער קנאל, דער לייטער פון דער מזרח אפטיילונג האלובקא און דער מיניסטעריאלער-ראט שום-לאקאווסקי. אין ביאליסטאק איז אין צוג איינגעשטיגען דער פוילישער געזאנד-טער אין מאסקווע פאטעק.

אויף דער באהן אין ווילנא האבען דעם מארשאלעק אפגעווארט דער ווילנער וואיעוואדע ראטשקעוויטש, דער פוילישער געזאנדטער אין ריגא לוקאשעוויטש א. אנד.

מ'רעכענט, אז נאכמיטאג זאל פארקומען א וויכטיגע פאליטישע בעראטונג.

וו א ר ש א, 23. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) היינט איז ער-שינען אנ'אפיציעלע ערקלערונג וועגען מארשאל פילסודסקי'ס רייזע נאך ווילנא. דער בעזוך אין ווילנא איז פארגעקומען אין שייכות מיט די ליטווישע פראגען, וואס שטעהען אויפ'ן סדר היום פון ראט פון דער פעלקער-ליגע. מארשאל פיל-סודסקי פערבלייבט נאך אין ווילנא, כדי אויסצוהערען די טענות פון די ליט-ווישע עמיגראנטען.

אונטערהאנדלונגען וועגען מינדערהייטס - בלאק.

נאציאנאל-ראט גענומען צו קענטניש דעם בעריכט פון דעפ. גרינבוים. - סוחרים נאך נישט דעצידירט. - אסימילאטארען אין גאליציען אגיטירען געגען דעם מינדערהייטס-בלאק.

וו א ר ש א, 23 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). אויף דער זי-צונג פון נאציאנאל-ראט האט גרינבוים אבגעגעבען אנ'אויספיהרליכען בעריכט וועגען דעם גאנג פון די אונטערהאנדלונגען ארום דער שאפונג פון א יודישען בלאק און וועגען אנ'אלגעמיינעם מינדערהייטס-בלאק. דער בעריכט איז גענומען געווארען צו קענטניש און ס'איז אנגענומען געווארען א דירעקטיוו צו שאפען דעם יודישען בלאק און דעם בלאק פון די נאציאנאלע מינדערהייטען אויף דער גאנצער טעריטאריע פון פוילען.

וו א ר ש א. 23 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) אויף א קאנ-פערענץ פון סוחרים האבען סענאטאר טרוסקער און דעפ. ווישליצקי אפגעגעבען א בעריכט וועגען די אונטערהאנדלונגען ארום דעם בלאק. ס'איז בעשלאסען געווארען צוצוטרעטען צום מינדערהייטס-בלאק אויב ס'וועט פריהער געשאפען ווערען א יודישער בלאק.

ל ע מ ב ע ר ג. 23 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) די אמאליגע אסימילאטארישע דעפוטאטען האבען ארויסגעלאזט אנ'אויפרוף צו דער יודישער בעפעלקערונג, אז זיי זאלען זיך נישט פערבינדען מיט קיין בלאקען, ווייל דער מינדערהייטס-בלאק איז געווענדעט געגען די אינטערעסען פון פוילען.

געשטארבען סטאניסלאוו פשיבישעווסקי.

וו א ר ש א, 23. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). דא איז דער-האלטען געווארען א ידיעה, אז היינט 11 א זייגער פארמיטאג איז פלוצלינג פון א הארץ-שלאג געשטארבען אין עלטער פון 59 יאהר דער בעקאנטער פוילישער שרייבער סטאניסלאוו פשיבי-שעווסקי.

פשיבישעווסקי האט געוויילט אין יאראנקי ביי אינאוורעצלאוו און האט דארט צוגעגרייט א רייהע פארלעזונגען וועגען יאן קאספראוויטש.

די לויה פון ה. ד. נאמבערג

וו א ר ש א, 23 (טעלעפאניש פון אונ-זער קארעספאנדענט) נישט - קוקענדיג אויפ'ן שלעכטען וועטער און אויף דעם גליטש, האבען שוין פון גאנץ פריה אג-געהייבען זיך זאמלען מענשען אויף דער טלאמאצקער נאס פארן לאקאל פון יודישען ליטעראטען- און זשורנאליסטען פעראיין, פון וואנען ס'האט געזאלט פארקומען די לויה פון ה. ד. נאמבערג. גאנץ ווארשא איז געווען אונטער'ן איינדרוק פונ'ם טויט פונ'ם פאפולערען און געאכטעטען יודישען שרייבער.

ארום האלב 11 א זייגער האבען זיך אנגעהויבען זאמלען די דעלעגאציעס מיט בענדער און קרענץ. זייער צאהל האט דערגרייכט איבער הונדערט, און צווישען זיי האבען זיך געפונען:

פ ו ן צ ע נ ט ר א ל ע ק ו ל ט ו ר א י נ-ס ט י ט ו צ י ע ס: צענטראלע יודישע שול ארגאניזאציע, מעדעם-סאנאטאריום, געז. אווענד-קורסען פאר ארבייטער, צענט-ראלער האנדווערקער-פערבאנד, סטודענ-טען-פערבאנד א. אנד.

פ א ל י ט י ש ע: דעמאקראטיש-פאלקיס-טישע פארטיי, יודישע קאלא, קהלה-ראט „בילדונג". „פרייהייט", „התאחדות", יו-גענדליגע, „השומר הצעיר" א. אנד.

ל א ק א ל ע ק ו ל ט ו ר א י נ ס ט י ט ו-צ י ע ס: יש"א, צ.ב.ק. (ווילנא) „וויקט" „סקאלא" א. אנד.

ג ע ז ע ל ש א פ ט ע ן: „טאר", „יעאס" קאאפעראטיווען פערבאנד, האנדווערקער צענטראלע, צענטראלע פאר יתומים-פערזארגונג, פרויען-פערבאנד, סוחרים-צענטראלע, קליינהענדלער צענטראלע, לעהרער-פערבאנד, גמינע-לעהרער, קול-טור-אמט, דרוקער-פעראיין א. אנד.

פ ע ר ל א ג ע ן: קלעצקין, קולטור-ליגע גראסבארד.

ר ע ד א ק צ י ע ס: מאמענט, היינט, עקספרעס, פאלקס-צייטונג (ווארשא), נ י י ע ר פ א ל ק ס ב ל א ט, לאדזער טא-געבלאט (לאדז), לובלינער טאגעבלאט, נייע לעבען (ביאליסטאק), פארווערטס (ניו-יארק), יודישע צייטונג (בוענאס-איירעס), יוגענד - וועקער, ניו-יארקער „קינדער זשורנאל", „אונזער האמער", „בעפרייאונג" ליטערארישע בלעטער און אנד.

ל י ט ע ר א ט ע ן פ ע ר א י י נ ע ן: פרץ שרייבער-פעראיין (ניו-יארק), פער-באנד פון די פוילישע זשורנאליסטען סינדיקאטען (וויצע-פרעזעס באנילעווסקי) ווארשאווער זשורנאליסטען - סינדיקאט פ.ע.ן.-קלוב אין ווארשא, יודישע זשור-נאליסטען און ליטעראטען פעראיינען אין לאדז, ווילנא, לעמבערג און ביא-ליסטאק.

די יודישע טעלעגראפען-אגענטור האט צוגעשיקט אין לאקאל פון פעראיין פון יודישע ליטעראטען און זשורנאליסטען א גרויסען קראנץ פון לעבעדיגע בלו-מען מיט א באנד מיט פאלגענדען אויפשריפט:

„דעם גרויסען שריפטשטעלער ה. ד. נאמבערג — די יודישע טעלעגראפען-אגענטור",

אינ'ם טאג פון ה. ד. נאמבערג'ס לויה וועט אלס צייכען פון טרויער אי-בערגעריסען ווערען די ארבייט אינ'ם ביורא פון י. ט. א. אויף א שעה צייט.

אלס דעלעגאטען אויף צו בעטייליגען זיך אין דער לויה פון ה. ד, נאמבערג האט די יודישע טעלעגראפען-אגענטור דעלעגירט איהרע מיטארבייטער ש. מא-זעס און י. בערמאן.

ארום 11 א זייגער זענען אנגעקומען די שילער פון די צ. ש. א. שולען. צווי-שען די מלוים זענען געווען די אנגע-זעהענסטע פערטרעטער פון דער יודי-שער געזעלשאפט אין ווארשא, די דעפ. הארטגלאס, פעלדמאן, ווישליצקי דעפ. פארבשטיין (אלס פרעזעס פון דער יודי-שער קהלה פערוואלטונג) ראטמאן עהר-ליך, מיכאלעוויטש, פארטנאי, זרבבל און פיל אנד.

צו דער לויה איז צוו. אנד. אויך גע-קומען דער שעף פון זיכערהייטס-אמט ה' גלוכאווסקי.

פאר'ן ארויסטראגען דעם ארון האבען זיך מיט'ן פערשטארבענעם געזעגענט די פאמיליע און נאהענטע פריינד. די אר-דנונג האבען געהאלטען די מיטגלידער פון: צ. ש. א.

12.35 האבען די נאהענטע פריינד פון פערשטארבענעם קאגאנאווסקי, מענ-דעלסאן, ווייסענבערג ארויסגעטראגען דעם ארון אויף די הענד און די טרוי-עריגע פראצעסיע האט גערירט. נאך דער עגלה זענען נאכגעגאנגען די פא-מיליע, דאס קאלעגיום פון „מאמענט" די מיטגלידער פון זשורנאליסטען-און ליטעראטען פעראיין.

די גראנדיעזע לויה אין וועלכער ס'האבען זיך בעטייליגט ביז 12 טוי-זענד מאן איז אין דער מוסטערהאפט-סטער ארדנונג געגאנגען דורך די גא-סען פשעיאזד, נאלעווקי, גענשא ביז צום בית-עולם. ביים אפענעם קבר האט געהאלטען א ריהרענדע רעדע דער וויצע-פארזיצער פון זשורנאליסטען-פער-איין דיכטער ז. סעגאלאוויטש, נאכדעם האט גערעדט מיכאלעוויטש.

אויך נאמבערג איז פערלוירען, האט ער אנגעהויבען. נאמבערג, וואס זיין געדאנק האט געארבייט נישט איבער-געריסען לעצטענס איז ער איז גע-בליבען שטעהן ביי א נייעם קוואל. ער האט געגלויבט, אז די נייע יודישע שול וועט ערציהען א דור אהן פליגעלמאנס, וועט דערנעהנטערען צו דער יודישער קולטור און דערפאר איז ער געווארען אזא פריינד פון דער צ. ש. א. און זי אזוי געשטיצט. דער נייער דור וועט וויסען ווי צו שעצען דעם נאמען פון ה. ד. נאמבערג!

נאכדעם ווי ס'האט נאך גערעדט ד"ר שאבאד איז זיך דער עולם ארום 3 א זייגער שטיל פונאנדערגעגאנגען.

20 זייטען

וועט האלטען דער מארגענדיגער פרייטאג-נומער פון נייעם פאלקסבלאט

20 זייטען

כעמיש-באקטעריאלאגישע לאבאראטאריע

מאגיסטער נ. שאץ

פעטריקאווער 37, 2. שט., פראנט

אנאליזען פון קאל, אורין, ליכעץ א. א. וו.

אורין-אנאליז — 4 זל.

טעכנישע אנאליזען: וואסער, זייף, אליען, פארב-שטאפען און פון אלערליי טעכנ. פראדוקטען.

בייליייד!

טיף געבויגען שטעהען מיר ביים פרישען קבר פון אונזער נישט-פערגעסענע שוועגערין און טאנטע

נ"ע

גענע גראנעק

און דער טרויערנדער פאמיליע זאגען מיר: המקום ינחם אתכם בתוך שארי אבילי ציון וירושלים.

פאמיליע ווישינסקי.

518

פאַר אַ נייעם סאָוויעטיש-ענגלישען סכסוך?

סאָוויעטען געגען ענגלאַנד'ס פּאָליטיק אין פּערסיען.

מאָסקווע. 23 (ספּ. טעל.) „איזוועסטיאַ" מאַכט אויפמערקזאַם אויף דער סיטואַציע אין פּערסיען און אויף דער מעגליכקייט פון אַ נייעם סאָוויעטיש-ענגלישען קאָנפליקט צוליב דער נאָטע וואָס די ענגלישע רעגירונג האָט איבערגעגעבען דער פּערסישער.

אין דער נאָטע ווערט געפאָדערט צו רעגולירען די פּערסישע חובות אין ענגלאַנד, אָנערקענען איראַק, צוריקשטעלען אין זיינע רעכט דעם שייך העסטאַל און צו דערלויבען ענגלאַנד איינצואָרדנען אַ לופט-קאָמוניקאַציע אין דער לענג פון די פּאָרטען ביים פּערסישען ים-אויסגוס.

„איזוועסטיאַ" זעהט אין די דאָזיגע פאָדערונגען אַן אַטענטאַט אויף פּערסיענס אומאָפּהענגיגקייט און דערקלערט, אַז די סאָוויעטישע רעגירונג איז פּער-אינטערעסירט אין דעם וואָס פאַר אַן ענטפער ס'וועט געבען אויף דער נאָטע די פּערסישע רעגירונג. די צייטונג האַלט, אַז די פאָדערונגען פון דער ענגלישער נאָטע מוזען אָפּגעוואָרפען ווערען, אויב פּערסיען וויל איינהאַלטען דעם אָפּמאַך מיט די סאָוויעטען, וואָס איז ערשט אונטערגעשריבען געוואָרען אין מאָסקווע.

לאָנדאָן, 23 (אַטע) די ענגלישע צייטונגען רעדען אַרום מיט אַ גרויסען רעזערוו די מעגליכקייט פון איינשטעלען דיפּלאָמאַטישע בעציהונגען מיט רוסלאַנד. „דייל טעלעגראַף" מאַכט אויפמערקזאַם, אַז די ענגלישע דעלעגאַציע איז נישט בעפולמעכטיגט געוואָרען צו מאַכען שריט אויף איינצוקניפּען דיפּלאָמאַטישע בעציהונגען מיט רוסלאַנד און אויב מאָסקווע האָט צו מאַכען אין דער ריכטונג, וועלכע נישט איז פּראָפּאָזיציע וואָלט דער אָרט אויף דעם געווען לאָנדאָן און נישט – גענף.

„ליטא פאַר דער געפאַהר פון אונטערגאַנג".

אַ שטים אין דער אַמעריקאַנער פּרעסע.

ניו-יאָרק, 23 (ספּ. טעל.) די גרויסע אַמעריקאַנישע צייטונג „ניו-יאָרק-טיימס" ברענגט אין איהר נומער פון 20-טען ח. מ. אַן אַרטיקעל פון איהר בערלינער קאָרעספּאָנדענט אונטער'ן קעפּעל „ליטא פאַר דער געפאַהר פון אונטערגאַנג". דער אויטאָר פון אַרטיקעל ווייזט אָן, אַז ליטא איז געשאַפען געוואָרען אין ווערסאַיל מיט דער האָפנונג, אַז זי וועט ערפילען די ראָלע פון אַ בופער-מלוכה. אָבער אַנשטאָט צו ערפילען די דאָזיגע אויפגאַבע קריגט זיך ליטא כסדר אַרום מיט איהרע שכנים.

צוליב דעם שאַפט זיך אין אייראָפּא די איבערצייגונג, אַז די עקזיסטענץ פון ליטא ברענגט מעהר שאָדען ווי נוצען. דער פעלקער-בונד וועט דעריבער וואהרשיינליך נישט קאָנען אַרויסטרעטען געגען פּערטיילונגען ליטא צווישען איהרע שכנים.

רוסלאַנד וואָלט מסכים געווען אָפּצוגעבען פוילען מעמעל, דערפאַר וואָלט זי געפאָדערט אַוועקצוגעבען די איבעריגע טיילען פון דער ליטווישער מלוכה צו לאַטוויע, וואָס איז בעפריינדעט מיט רוסלאַנד. דייטשלאַנד וואָלט אויף דער חלוקה מסכים געווען, אויב פוילען זאָל איהר אָפּגעבען דעם פּרייסישען קאָרידאָר. עס איז אָבער זעהר צווייפעלהאַפט צי די רעגירונג פון מאַרשאַל פּילסודסקי וועט איינשטימען אָפּצוטרעטען דייטשלאַנד אפילו איין איל פּוילישע ערד.

שלאַף-וואַגאָנען 3. קלאַס אין שנעלצוג וואַרשא—לעמבערג.

וואַרשאַ, 23 (טעלעפאָניש). אָנהויבענדיג פון 24-טען ה. מ. ווערען איינגעפיהרט שלאַף-וואַגאָנען 3-טע קלאַס אין שנעל-צוג וואַרשאַ—לעמבערג און לעמבערג—וואַרשאַ.

אַזעלכע שלאַף-וואַגאָנען זענען שוין פאַרהאַן אויף די ליניעס וואַרשאַ—קאַטאָוויץ און וואַרשאַ—זדאָלבונאָוו.

אַ גרויסע שרפה אין זגערזש.

זגערזש, 23 (טעלעפאָניש) נעכטען אַרום האַלב זיבען אַ זייגער אין אָוונט האָט אין זגערזש אויסגעבראָכען אַ מורא'דיגע שרפה נעבען דעם אַזוי-גערופענעם „קעניגליכען גאָרטען". אין איינע פון די שאַפעס האָט זיך פון אַן אומבעוואוסטע סיבה אָנגעצונדען דאָס שטרוי און אין איין אויגענבליק איז שוין דער גאַנצער בנין געשטאַנען אין פלאַמען, צוליב'ן ווינד האָבען זיך די פייער צונגען בליץ-שנעל איבערגעוואָרפען פון איין הייזעל אויפ'ן צווייטען, וועלכע שטעהען געדיכט איינס נעבען אַנדערען, ס'זענען אַלאַרמירט געוואָרען די פייערלעשער, וועלכע זענען אָבער אָנגעקומען אויפ'ן אָרט פון דער שרפה ערשט דעמאָלט ווען דריי הייזלעך זענען געשטאַנען אין פלאַמען.

דערווייל האָבען די אַרומיגע איינוואוינער אָנגעהויבען די רעטונגס-אַקציע, דאָס פייער איז אָבער אַזוי שטאַרק געווען, אַז פון די ברענענדע הייזלעך האָט מען קוים געקענט אַפּראַטעווען די מענשען, וועגען ראַטעווען זאַכען פון די ברענענדע הייזלעך האָט שוין קיין רייד נישט געקענט זיין, די אָנגעקומענע פייערלעשער האָבען קאָנצענטרירט די אַקציע, כדי אָפּצוראַטעווען די אַרומיגע בנינים, דריי הייזלעך זענען אינגאַנצען אָפּגעברענט געוואָרען, קיין איין קישען איז אפילו נישט געראַטעוועט געוואָרען, 9 קריסטליכע פאַמיליעס האָבען פערלוירען זייער גאַנץ האָב און גוטס און זענען געבליבען אָהן אַ דאַך איבער'ן קאָפּ.

ווייטערע עקסצעסען אויף די אונגאַרישע הויך-שולען

די אָנהענגער פון „נומערוס קלויזוס" שלאָגען יודישע סטודענטען און מאַכען דעמאָנסטראַציעס.-בילדונגס-מיניסטער דראָהט צו שליסען די אוניווערזיטעטען.

בודאַפּעשט, 23. (י.ט.א. טעלעגראַפיש) נישט קוקענדיג אויף דער וואָרענונג פון דער רעגירונג, דויערען ווייטער די אַנטי-יודישע עקסצעסען אויף די אונגאַרישע הויך-שולען. די פּאָליציי האָט בעקומען אינסטרוקציעס באין אופן נישט צו דערלאָזען צו עקסצעסען אויף די גאַסען נעבען די הויך-שולען און אין נויטיגען פאַל אויף אַריינצודרינגען אין די בנינים פון די שולען.

אין פינפקירכען האָבען די סטודענטען פון דער אוניווערזיטעט אַלס צייכען פון פּראָטעסט געגען פּראָיעקט פון דער רעגירונג פון לינדערען דעם נומערוס קלויזוס פּראָקלאַמירט אַ 3-טאָגיגען שטרייק.

אין שעגעדין האָבען זיך די יודישע סטודענטען פערשלאָסען אין איינעם פון די זאַלען פון דער אוניווערזיטעט. די אַנטיסעמיטישע סטודענטען האָבען אויפגעבראָכען די טירען, אַריינגעריסען זיך אין זאַל און געשלאָגען זייערע יודישע קאָלעגעס. דערנאָך האָבען זיי איינגעאָרדנעט אַ דעמאָנסטראַציע פאַר דעם נומערוס קלויזוס.

בודאַפּעשט, 23. (אַטע). היינט פאַרמיטאָג האָבען זיך איבערגע'חזר'ט די אַנטיסעמיטישע אַרויסטרעטונגען אין דער טעכנישער הויך-שולע. 8 סטודענטען זענען צושלאָגען געוואָרען. אויף דער גאַס איז דערגאַנגען צו מאַניפעסטאַציעס. דער בילדונגס-מיניסטער האָט ערקלערט, אַז די רעגירונג האָט פּערציכטעט צו מאָדיפיצירען דעם „נומערוס קלאַוזוס".

בודאַפּעשט. 23 (אַטע) אויף דער היינטיגער פּאַרלאַמענט-זיצונג האָט דער בילדונגס-מיניסטער גענומען אַ וואָרט וועגען די אומאָרדנונגען אויף די אוניווערזיטעטען, וועלכע ער האָט שטאַרק פּעראורטיילט.

דער מיניסטער איז דעצידירט שאַרף אַרויסצוטרעטען געגען די שטערער פון רוה בעת די לעקציעס,

אויב די וואָרנונג זאָל נישט ווירקען איז דער בילדונגס-מיניסטער דעצידירט אויף אַ געוויסער צייט צו שליסען די הויכשולען.

פּראָפ. ווייצמאַן אין לייפּציג.

לייפּציג, 23 (יט"אַ טעלעגראַפיש). אַהער איז אָנגעקומען דער פּרעזידענט פון דער ציוני. אָרגאַניזאַציע פּראָפ. ווייצמאַן. די אָרטיגע ציוניסטען האָבען לכבוד איהם געמאַכט אַ פייערליכע אויפנאַהמע, בעת וועלכער ס'איז געזאַמעלט געוואָרען 54 טויזענד מאַרק פאַר'ן קרן-היסוד. דאַן איז פאָרגעקומען אַן עפענטליכע פערזאַמלונג, אויף וועלכער אַ חוץ פּראָפ. ווייצמאַן איז אויך אַרויסגעטראָטען קורט בלומענפעלד.

דערנעהנטערונג צווישען יודישיסטען און העבּראַיסטען.

רעדע פון דר. מאַגנעס וועגען דער יודישער קאַטעדרע ביי דעם העבּרעאישען אוניווערזיטעט.

(קאָרעספּאָנדענץ פון ניו-יאָרק צום „נייעם פאָלקסבלאַט").

בעת דעם באַנקעט לכבוד דעם 13-יעהריגען יובילעי פון ניו-יאָרקער „טאָג" איז, ווי מיר האָבען שוין טעלעגראַפיש מיטגעטיילט, פּראָקלאַמירט געוואָרען די גרינדונג פון אַ יודישער קאַטעדרע אויפ'ן העברעאישען אוניווערזיטעט אין ירושלים. נאָך די רעדעס פון פ. גוראַק, דר. מאַרגאַשעס א. אַנד. האָט גענומען דאָס וואָרט דער רעקטאָר פון ירושלימער אוניווערזיטעט דר. מאַגנעס, וועלכער האָט צו. אַנד. געזאָגט: אויב מען וועט מיר שטעלען אַ פראַגע, צי איז די העברעאישע אוניווערזיטעט פּראָאינטערעסירט אין דעם, אַז ער זאָל בעזיצען קאַטעדרעס פון דער יודישער שפראַך און ליטעראַטור, דערויף וועט זיין גענוג צו ענטפערען, אַז אויף יודיש רעדט און שרייבט אַ גרויסער טייל פון יודישען פאָלק. דאָס איז די שפראַך פון אַ גרויסער צאָהל יודען אין צענטראַל- און מזרח-אייראָפּאַ אין משך פון פיל יאָהרהונדערטער. דער פאַקט אַליין בערעכטיגט שוין פולשטענדיג די נויטווענדיגקייט צו פערוואַנדלען יודיש אין אַן אַקאַדעמישען סטודיום. עס איז איבריג צו זאָגען, אַז אָהן קענטניש פון יודיש קען מען זיך נישט בענוצען מיט פיל דאָקומענטען פון דער יודישער קולטור-געשיכטע. די פאָרשונג פון דער יודישער שפראַך האָט אויך געוואָרפען פיל שיין אויף דער ענטוויקלונג פון מיטעל-פּלאַט דייטש.

כדי עס זאָלען נישט ענטשטעהן קיין מיספערשטענדענישען, האָט ווייטער געזאָגט דר. מאַגנעס, וויל איך פעסטשטעלען, אַז די אוניווערזיטעט אין ירושלים בלייבט דורכאויס העברעאיש. עס קאָן קיין רייד נישט זיין, אַז יודיש זאָל פערבייטען העברעאיש אַלס אונטעריכטס-שפראַך אָדער אַלס הויפּט-קוואַל פון יודישען לעבען. דער לייטער פון דער יודישער קאַטעדרע וועט מוזען קענען העברעאיש און די לעקציעס וועלען געלעזען ווערען אין דער העברעאישער שפראַך. דאָס פערמינדערט אָבער נישט אויף קיין איין האָר די וויכטיגקייט פון יודיש פאַר דער יודישער געשיכטע און קולטור. באמת, איך קען זיך נישט פאָרשטעלען קיין סאָציאַלע געשיכטע פון די יודען אין פוילען און רוסלאַנד פאַר די לעצט 500 יאָהר ביז צום היינטיגען טאָג אָהן דער קענטעניש פון דער יודישער שפראַך און ליטעראַטור.

ערלויבט מיר צו געבען איין ביישפּיל, וואָס וועט בעלייכטען די פראַגע, רענאַן איז געווען איינער פון די, וואָס האָבען זיך אַמשטאַרקסטען בעגייסטערט מיט די ווערק פון די יודישע נביאים. קיינער האָט אפשר נישט געשריבען מיט אַזאַ ברען וועגען דער מאַיעסטעטישקייט פון זייער נביאות-זאָגען, וועגען זייער גבורה'שען קאַמף פאַר סאָציאַלער גערעכטיגקייט, כאַראַקטעריזירענדיג אָבער די העברעער האָט רענאַן געזאָגט, אַז זיי האָבען נישט קיין זין פאַר הומאָר. אויב איך האָב נישט קיין טעות, האָט רענאַן געזאָגט, אַז אויך די היינטיגע יודען האָבען נישט קיין פערשטענדניש פאַר הומאָר. און איך פרעג אייך, צו וואָלט געקענט דאָס בעהויפּטען עמיצער, וואָס קען דעם אַלטען העברעאיש, וואָס קען די יודיש-ריידענדע יודען, דעם יודישען פאָלקלאָר און ליטעראַטור. די יודען האָבען אין משך פון די יאָהרהונדערט-לאַנגע וואַנדערונגען געלעבט אין פערשידענאַרטיגע בעדינגונגען. זיי האָבען געהאַט די מעגליכקייט צו אָבסערווירען די מאַכטהאָבער און זייערע שוואַכקייטען. אין דער בעציהונג מיט דער האַרטער און אָפטמאָל גרויזאַמער ווירקליכקייט, האָט זיך ביי זיי ענטוויקעלט אַ פילאָזאָפיע פון טאָלעראַנץ. דורכדרינגענדער קלוגהייט און טיף דורכגעליטענעם הומאָר. זיי זענען געוואָרען מייסטערס צו כאַראַקטעריזירען די שוואַכקייטען פון זייער אייגענעם כאַראַקטער, גלייך ווי זיי האָבען ערוואָרבען די אייגענשאַפט אויפצוכאַפּען אין פערשידענע ערשיינונגען און סיטואַציעס דאָס הומאָריסטישע.

עס איז געוואָרען אַ נויטווענדיגקייט זיך צו בענוצען מיט יודישע דאָקומענטען ביים שרייבען די סאָציאַלע געשיכטע פון די יודען אין מזרח-אייראָפּאַ. דובנאָוו האָט שוין דאָס געטון אין זיינע נייעסטע ווערק. אונזער היסטאָריאָגראַפיע איז אין אַ גרויסער מאָס די געשיכטע פון דער יודישער ליטעראַטור און פון דער יודישער מאַרטיראָלאָגיע. כדי צו בעלייכטען גענוי דאָס לעבען און שאַפען פון יודישען פאָלק, איז נויטווענדיג צו קענען די געגענזייטיגע איינפלוסען אין בעציהונגען צווישען די יודען אין דער אויסערליכער וועלט אויפ'ן סאָציאַלען, פּאָליטישען און רעליגיעזען געביט.

די העברעאישע אוניווערזיטעט ווידמעט זיך דער וויסענשאַפט און פאָרשונגען און שוין דערפאַר מוז די יודישע שפראַך און ליטעראַטור אַריין אין איהר פּראָגראַם. אַזוי אַרום וועט דערהויבען ווערען דער פּרעסטיזש פון דער יודישער שפראַך אין די אויגען פון יודישען פאָלק און פון אַנדערע פעלקער. ווען איך הער אַ קערנדיגען, שעהנעם יודיש האָב איך אַלעמאָל דעם איינדרוק פון אָריגינעלער, שעפערישער און רייכער שפראַך. עס וועט זיין אויך גוט פאַר דער העברעאישער אוניווערזיטעט צו קומען אין בעריהרונג מיט דער לעבעדיגער שפראַך פון אַ בעדייטענדען טייל פון יודישען פאָלק. דער העברעאישער אוניווערזיטעט מוז אָנקניפּען אַ קאָנטאַקט מיט אַלע לעבעדיגע קוואַלען פון יודענטום.

אונזער ליבע טאָכטער, שוועסטער און שוואָגער, צו זייער

נײַ-געבוירענעם זוהן

ווינשען אַ האַרציגען מזל-טוב און אַ גרינגע ערציהונג

רבקה ראזעמינער,
זלאַטע אַסט.

אַכטונג, עלעגאַנטע הערען!!

דערמיט מאַך איך בעקאַנט דער ג' קונדשאַפט, אַז נאָך אַ גרינדליכער רעאָרגאַניזאַציע פון מיין ערשטקלאַסיגען

שניידער-אַטעליר א. קוטשינסקי, פּעפּער-גאַס 20

נעהם איך אָן אַלערליי בעשטעלונגען צום איצטיגען ווינטער-סעזאָן פון סמאָקינגען, ווינטער-פּאַלטענס, פּעלצען און אַנצוגען אַלעס לויט די לעצטע אויסלענדישע מאָדעלען. :—: פאַר דער צופרידענהייט פון דער געעהרטער קונדשאַפט ווערט גאַראַנטירט. מיט אַכטונג

A. KUCZYŃSKI, ŁÓDŹ, Pieprzowa 20

רעעלע בעהאַנדלונג! מעסיגע פּרייזען! לייכטע בעדינגונגען!

KRESY

Codziennie Bliny, Kawior i inne zakąski rosyjskie. Znanej dobroci obiady z 4-ch dań 2.50 zł.
„ z 3-ch „ 2.— „
Kolacja a la carte po cenach niskich.
— Obsługa szybka. —

Rosyjska Kuchnia

6-go Sierpnia 1
Tel. 62-66.

לאָדז. 24נאָוועמבער 1927.

„נייער פאָלקסבלאַט"

לאָדז. 24 נאָוועמבער 1927

די גרימאַסע ביים אָפענעם קבר.

אפילו די געראָטענע לאָדזער קהלה, וועלכע זינגט שוין חדשים-לאַנג – ווי אַ טענאָר אין אָפערע – „לאָמיר זיך פונאַנדערגעהן" און שטעהט אַלץ אויף איין אָרט, – אפילו די קהלה האָט נישט געוואָלט אַהיינשרייבען אין צעטעל פון איהרע פערדינסטען דאָס איגנאָרירען דעם אָנדענק פון אַ גרויסען יודישען נפטר. די לאָדזער קהלה האָט געשיקט אַ פאָרשטעהער צו דער לויה פון ה. ד. נאָמבערג'ן.

דעם כבוד פון דעמאָנסטרירען צום וויפילסטען מאָל, אַז אונזערע קהלות אין זייער איצטיגען בעשטאַנד האָבען נישט נאָר נישט קיין געמיינזאַמעס מיט'ן אמת'ען געפיהל, מיט'ן אמת'ען ווילען פון דער יודישער בעפעלקערונג, נאָר אַז זיי זענען אין זייער עצם ממש פאָלקספיינדליך – דאָס האָט גענומען אויף זיך דער פאָרשטאַנד פון דער גרעסטער יודישער קהלה אין אייראָפּאַ, די פערוואַלטונג פון דער קהלה אין וואַרשאַ.

אַ ציטער האָט געטון די גאַנצע יודישע וועלט ביי דער ידיעה, אַז ס'איז אַוועק איינער פון די לעצטע אין אונזער רוהמפולער פלעיאַדע. פון לובלין און בוענאָס-איירעס, פון ביאַליסטאָק און ניו-יאָרק, פון קראַקאָ און לאָנדאָן, פון אַלע ווינקעלעך, וואו ס'לעבט נאָר דאָס יודישע וואָרט האָבען זיך אַ שיט-געטון טרויער-אָפּקלאַנגען אויף דעם שווערען פערלוסט. אַלץ, וואָס האָט נאָר אַ שייכות צום יודישען גייסטיגען און קולטורעלען לעבען, אַלע יודישע ליטעראַרישע, קינסטלערישע אָרגאַניזאַציעס און אינסטיטוציעס, די יודישע פרעסע פון גאָר דער וועלט – אַלץ האָט זיך פעראייניגט אין צער און טרויער אַרום דעם קבר פון ה. ד. נאָמבערג'ן.

די ראָל פון דעם פּאַיאַץ, וואָס מאַכט אַ ווילדע מינע בעת אַלע אַרום שטעהען מיט געבויגענע קעפּ, האָט גענומען אויף זיך די רעפּרעזענטאַנץ פון דער גרויסער וואַרשאָווער יודישער קהלה: די מעהרהייט פון אָטאָ דער קהלה-פערוואַלטונג האָט נישט געוואָלט זיך בעטייליגען אין דער לויה, אָטאָ די פרנסים און דאָזאָרעס האָבען אָפּגערוקט די פראַגע וועגען בעעהרען דעם פערשטאָרבענעם אויפ'ן לעצטען אָרט, אָטאָ די זאָרגער פאַר אונזערע נשמות האָבען זיך אַרויסגע'גנב'עט פון זאַל, ווען ס'איז ענדליך געקומען די פראַגע צו בעטראַכטען.

אַלזאָ מיט וואָס און מיט וועמען האָבען זיי געמיינזאַמעס? מיט די נויטען פון דער יודישער בעפעלקערונג! – ניין. מיט אַ יודישער שול? – ס'געהט זיי אָן, ווי דער פאָראַיאָהריגער שניי. מיט דער יודישער ליטעראַטור? מיט די בעסטע איהרע פערטרעטער? דאָס אַהרט זיי, ווי דער נעכטיגער טאָג. וואָס און וועמען רעפּרעזענטירען זיי? וואָסער אַרבייט טוען זיי? וועמען קאָן זייער אַרבייט נוצען און בעפרידיגען?

עס וואָלט קיינעם נישט געאַרט, ווען אַ פּאָר אונקולטורעלע ברואים פּראַווען זייערע ווילדע שטיק פאַר זיך, פאַר זייער אייגענעם געברויך און פערגעניגען. אַזוי האָט קיינעם נישט געאַהרט, ווען אַ געוויסער אַדאָלף פּערעץ האָט אַמאָל געמאָלדען אין די בלעטער, אַז ער בעט מ'זאָל נאָר נישט פערטוישען זיין נאָמען מיט'ן נאָמען פון י. ל. פּרץ. ווען אָבער די ווילדע מעשים ווערען געטון בצבור, דורך אַ קערפּערשאַפט, וועגען וועלכער מ'וויל שאַפען אַ אילוזיע, אַז זי פערטרעט דעם יודישען ווילען – דאַן הערט, ווי דורך אַ בליץ בעלויכטען די אונגעהויערע עולה, וואָס ווערט בעגאַנגען געגען דער יודישער בעפעלקערונג דערמיט, וואָס אָט אַזאַ כת לצנים דאַרף שטעהן אָן איהר שפּיץ.

— — — — — — — —

און עס ווערט טיפער און שמערצליכער דער בעוואוסטזיין וועגען דער געוואַלדיגער אבידה צוליב'ן טויט פון ה. ד. נאָמבערג'ן: עס איז מעהר נישטאָ דער, וועלכער וואָלט געקאָנט זאָגען דאָס פּאַסיגסטע, שאַרפסטע און קליגסטע וואָרט אויף צו בעצייכענען די פאָלקספיינדליכקייט און די גרעניצלאָזע קולטורלאָזיגקייט, וואָס ליגט אין דער האַנדלונג פון דער וואַרשאָווער קהלה-פערוואַלטונג.

ל. בראַנט.

די אויפלעבונג פון די ליבעראַלען אין ענגלאַנד.

פאָרשטעהענדע קאָאַליציע פון ליבעראַלען מיט דער לייבאָר-פּאַרטיי.

סער הערבערט סאַמועל און מר. לאָיד דזשאָרדזש, די אָפיציעל-אָנערקענטע פיהרער פון דער ענגלישער ליבעראַלער פּאַרטיי, האָבען שוין איינינע מאָל ערקלערט, אַז די ליבעראַלען וועלען אַרויסשטעלען נישט ווייניגער ווי פינף הונדערט קאַנדידאַטען צו די נעכסטע אַלגעמיינע וואַהלען.

און מען קוקט שוין דערויף ווי אויף אַ זיכערער זאַך אין ענגלאַנד, ווי אויף אַ פאַקט.

ענדליך איז סער הערבערט סאַמועל'ן געלונגען דאָס, וואָס האָט אויסגעזעהן ווי אַנ'אוממעגליכקייט: די צעריסענע און צעבראָכענע ליבעראַלע פּאַרטיי ווידער ווי עס-איז צו פעראייניגען און איהר צוריקקעהרען עטוואָס כאָטש פון איהר אַמאָליגען געוואַלדיגען פּאָליטישען פּרעסטיזש.

די לעצטע עטליכע ביי-וואַהלען אין ענגלאַנד האָבען בעוויזען, אַז די טענות וועגען „אַ ליבעראַלער אויפלעבונג" זענען נישט געוועזן קיין פּוסטע טענות.

און ס'איז מעגליך, אַז דאָס האָט טאַקע נאָר סער הערבערט סאַמועל געקאָנט בעווייזען. אויף סאַמועל'ן קוקט מען מיט גרויס אַכטונג און אפילו „מורא" אין ענגלאַנד. מען האַלט איהם פאַר דעם בעסטען אַדמיניסטראַטאָר, וואָס ענגלאַנד פערמאָגט. אַזוי האָט אויך ערקלערט לאָרד בערנהאַם (דער אייגענטימער פון דער גרויסער קאָנסערוואַטיווער „דעילי טעלעגראַף") אין לאָרדען-הויז.

און אַז סער הערבערט סאַמועל „סטראַשעט" מיט פינף הונדערט ליבעראַלע קאַנדידאַטען, ווייסט מען, אַז ס'וועט געשעהן, און דערצו ווייסט מען, אַז די שטאַרק-געפאַלענע ליבעראַלע פּאַרטיי האָט דוקא די נויטיגע קאַפּיטאַלען דורכצופיהרען אַזאַ גראַנדיעזע וואַהל-קאַמפּאַניע.

די איצט קליינע ליבעראַלע פּאַרטיי איז אפשר די רייכסטע פּאָליטישע פּאַרטיי אין ענגלאַנד.

ווי אַזוי? צוליב די בעריהמטע „לאָיד דזשאָרדזש פאָנדען", וואָס ער האָט אַצונד אָפּגעגעבען (אַ גרויסען חלק) דער ליבעראַלער פּאַרטיי-קאַסע.

לאָיד דזשאָרדזש איז, ווי ס'איז בעוואוסט, איינער פון די פּאָליטיקער און שטאַטסלייט. וואָס „שלאָפען נישט." און אַז ער איז געוועזן דער פּרעמיער פון דער קאָאַליציע (בשעת דער מלחמה), האָט ער געמאַכט פאַר לאָרדען די יעניגע, וואָס האָבען זיך נאָר געלאָזט קאָסטען די שווערע צעהנדליגער טויזענדער פונטען.

מען שמועסט (און ס'איז אמת), אַז מר. לאָיד דזשאָרדזש האָט לאָרדען און ריטער געשאַפען מעהר ווי וועלכער ס'איז אַנדערער ענגלישער פּרעמיער-מיניסטער. ערשטענס, איז אין דער צייט פון דער מלחמה געוועזן אַ געראָטעניש אויף מיליאָנערען און אינדוסטריע מאַגנאַטען, און צווייטענס, איז לאָיד דזשאָרדזש טאַקע אַ דינאַמישער פּאָליטיקער און ווייסט וואָס פּאָליטישע פּאַרטייען דאַרפען אַם מעהרסטען האָבען.

קריצען מיט די ציין די קאָנסערוואַטאָרען פון איין זייט און די סאָציאַליסטען פון דער אַנדערער אויף לאָיד דזשאָרדזש'ס פאָנדען, אָבער טון קאָנען זיי גאָרנישט. ווייל אויב לאָיד דזשאָרדזש האָט מעהר געזינדיגט (מעהר לאָרדען געמאַכט) פון אַנדערע, איז ער אָבער נישט דער איינציגער פּרעמיער, וואָס האָט געהאַנדעלט נישט דירעקט צוליב פּאַרטיי-אינטערעסען מיט נאָבעלע טיטולען.

אַם מעהרסטען אָבער זענען בייז אויף לאָיד דזשאָרדזש'ען די אמת'ע בלאָה-בלוטיגע אַריסטאָקראַטען, פאַרוואָס ער האָט זיי מזכה געוועזן מיט אַזוי פיל פּלעבעאישע רויט-בלוטיגע קאָלעגען, און נאָך יודישע לאָרדען דערצו. אָבער זיי קאָנען דאָך אודאי גאָרנישט אויפטון. אויסער די גיפטיגע אַטאַקעס אין דער „מאָרנינג פּאָסט".

נאָר וואָס פאַר אַ טענות-גערעכטע, צי נישט גערעכטע – מען זאָל נישט האָבען צו די פאָנדען, גיבען זיי דאָך די מעגליכקייט דער קליינער און געפאַלענער ליבעראַלער פּאַרטיי צו וואַרפען זיך אין דער גרויסער קומענדיגער וואַהל-קאַמפּאַניע מיט פינף הונדערט קאַנדידאַטען.

אַנ'אַנדער פראַגע און אַ זעהר האַרבע איז, צי די ליבעראַלע פּאַרטיי מיט איהרע פינף הונדערט קאַנדידאַטען און מיט אַזאַ גלענצענדען אַדמיניסטראַטאָר, ווי סאַמועל בראָש, קאָן וואַרטען אויף גרויסע נצחונות אין די קומענדיגע וואַהלען?

ס'זענען דאָ אפילו אַזעלכע פּאָליטיקער אין ענגלאַנד, וואָס זאָגען פאָראויס, אַז לאָיד דזשאָרדזש וועט זיין דער קומענדיגער פּרעמיער פון ענגלאַנד און מאַקדאָנאַלד וועט זיין אויסערן-מיניסטער. צי אַלס זעלבסטשטענדיגער ליבעראַל, צי פון אַ ליבעראַל-לייבאָר קאָאַליציע? אָבער אַזאַ נבואה איז אפשר שוין צו פיל געוואַגט. אמת, אַז די באַלדווין רעגירונג ווערט אַלץ ווייניגער פּאָפּולער אין ענגלאַנד און אַ סך מעסיגע קאָנסערוואַטאָרען (און קאָנסערוואַטיווע צייטונגען) ווייזען אָפען אַרויס זייער ענטוישונג אין דער איצטיגער רעגירונג.

אָבער איז דאָ אַנ'אמת'ע ליבעראַלע אויפלעבונג אין ענגלאַנד? איז אייראָפּע בכלל און ענגלאַנד בפרט געקומען צו דער נאָרמאַלער לאַגע, ווען ליבעראַליזם בליהט?

שווער דערויף צו ענטפערען פּאָזיטיוו. דערווייל זעהט עס אויס, ווי אונזער צייט וואָלט נאָך אַלץ געוועזן די צייט פון פּאָליטישע עקסטרעמען.

אָבער דאָך קאָן מען שוין אין ענגלאַנד בעמערקען אַ מידקייט מיט דער הערשענדער רעאַקציע.

צי מיט רעכט, צי נישט, נאָר ענגלאַנד קריגט דעם שם, אַז זי פיהרט אָן מיט די רעאַקציאָנערע כחות אין דער וועלט-פּאָליטיק.

און אַ סך ענגלענדער (קאָנסערוואַטיווע און אומפּאַרטייאישע) הויבען זיך אָן שעהמען מיט דער ראָלע. זיי שטעהט עס נישט אָן. אַזאַ שרייבער ווי דזש. וועלס איז אפילו לעצטענס אַרויס מיט אַ מעכטיגען אַרטיקעל, וואו ער פאָדערט, אַז די לייבאָריטען און די ליבעראַלען זאָלען זיך פעראייניגען, אַבי פּטור צו ווערען פון דער רעאַקציאָנערער רעגירונג און פון דעם שם אויפ'ן קאָנטינענט, אַז ענגלאַנד איז די זייל פון דער רעאַקציע איבעראַל.

און אַז דער „סאָציאַליסט" וועלס פאָדערט שוין אַזאַ קאָאַליציע, איז עס שוין נישט אַ וויכטיגער סימפּטאָם?–

אויך די פּאַרטיי-קאָנגרעסען, וועלכע זענען דאָ לעצטענס פאָרגעקומען אין ענגלאַנד (פון דער קאָנסערוואַטיווער פּאַרטיי, טרייד יוניאָן קאָנגרעס און פון דער לייבאָר-פּאַרטיי) האָבען זיך אין אַלגעמיין אויסגעצייכענט מיט זייער בלייכער מעסיגקייט. די אָפיציעלע ענגלישע אַרבייטער בעוועגונג ווערט ווייזט אויס, נאָך „ליבעראַלער", ווי זי איז געוועזן.

דער לאָזונג פון דעם עקסטרעמען פליגעל „סאָציאַליזם אין אונזער צייט" געפינט נישט קיין סך אָנהענגער. די אַרבייטער זענען נאָך אַלץ מיד און „אָפּגעשמיסען" פונם לעצטען טראַגישען גענעראַל-סטרייק, און זייערע פיהרער רעדען אַלץ אָפטער און דרייסטער וועגען „שלום מיט די בעלי-בתים". און קיין פערנינפטיגער מענש קאָן שוין כמעט נישט זעהן אַ גרויסען אונטערשיד צווישען אַזעלכע אַרבייטער-פיהרער, ווי מאַקדאָנאַלד, סנאָודען, טאָמאַס און אַזעלכע ליבעראַלען ווי סאַמועל און לאָיד דזשאָרדזש.

אינם ענגלישען אינערליכען פּאָליטישען לעבען איז אַצינד אַ שטילשטאַנד. דער איצטיגער פּאַרלאַמענט לעבט זיך אויס זיין לעצטען יאָהר. מיט איהם די איצטיגע רעגירונג, און קיין גרויסען אינטערעס רופען זיי שוין נישט אַרויס צו זיך. וואַרט מען מיט אומגעדולד אויף די קומענדיגע אַלגעמיינע וואַהלען און מען האָפט, אַז דער רעזולטאַט וועט זיין אַזאַ, אַז ער וועט ענדיגען די רעאַקציאָנערע ממשלה אין ענגלאַנד און נישט דירעקט אפשר בכלל אין אייראָפּע.

מען קאָן שוין גלויבען, אַז די ליבעראַלען און די אַרבייטער וועלען זיך נישט אָפּזאָגען פון אַ פעראייניגונג, ווען זיי וועלען האָבען דורכדעם די מעגליכקייט צו שאַפען אַ פּראָגרעסיווע רעגירונג.

די פראַגע איז נאָר אַצינד, צו די פינף הונדערט ליבעראַלע קאַנדידאַטען וועלען נאָר נישט צעשפּאַלטען די פּראָגרעסיווע ענגלישע שטימען און דורך דעם נישט-ווילענדיג געבען דער קאָנסערוואַטיווער פּאַרטיי ווידער אַ מעהרהייט אין פּאַרלאַמענט. און ס'קאָן זיין, אַז דאָס איז אַצינד די איינציגע האָפנונג פון דער קאָנסערוואַטיווער פּאַרטיי אין ענגלאַנד.

לעאַ קעניג.

אַ פעראורטיילטער צום טויט

פּראָטעסטירט געגען דער בעגנעדיגונג.

אַז אַ מערדער זאָל בענקען נאָך דעם תליון, אַז אַ מערדער זאָל זיך רייסען צום עשאַפאָט, אַז אַ מערדער זאָל פאָדערען פון דער יוסטיץ, זי זאָל מיט איהם טאָן זיין רעכט, ווי עס קומט איהם לויט'ן געזעץ, געגען וועלכען ער אַליין, אַלס מערדער, האָט אַזוי ברוטאַל פערבראָכען – איז אַ פאַל, וואָס איז אויסעראָרדענטליך אין דער געשיכטע פון דער מענשהייט בכלל און אין דער געשיכטע פון דער קרימינאַליסטיק בפרט.

און אַזאַ פאַל האָט נישט לאַנג פּאַסירט אין דייטשלאַנד און פּאַסירט האָט ער נישט מיט איינעם אַ מענשען וואָס איז מאָראַליש גאָר דעגראַדירט, וואָס איז אַ פּסיכאָפּאַט אָדער גלאַט אַ משוגענער, נאָר מיט איינעם אַ מענשען (מעג ער אפילו זיין אַ מערדער), וואָס פערמאָגט אַנ'אייזערנע לאָגיק, אַ קאָלאָסאַלען דרך-ארץ צו דעם דייטשען געזעצבוך, און חוץ דעם – נאָך אויך אַ פּען אין דער האַנד...

דורך בריף אין רעדאַקציעס און דורך לידער האַלט ער אין איין טענה'ן צו דער וועלט, אַז די דייטשע יוסטיץ האָט איהם אומגליקליך געמאַכט... זי האָט איהם פער'משפט צום טויט און בעגנעדיגט, כאָטש ער האָט נישט אָנגעגעבען קיין שום בקשה וועגען בעגנעדיגונג!

„דעם 3-טען אַפּריל, 1925 – שרייבט דער מערדער אָטאָ לעפּעסט צו דעם דייטשען פּאָפּולערען זשורנאַל „דאָס טאַגעבוך" – האָט מיך דאָס בערלינער געריכט פעראורטיילט צום טויט. איך האָב דעם דאָזיגען טויט-אורטייל אָנגענומען אַלס מיין פערדינטע שטראָף און זיך אָפּגעזאָגט פון אַלע מיינע רעכט אָנצוגעבען אַ קאַסאַציע, אָדער אַ בקשה וועגען באַגנעדיגונג. איך האָב אויך אָנגעזאָגט מיינע פערטיידיגער, אַז זיי זאָלען בשום אופן נישט אָנגעבען קיין שום קאַסאַציעס און בקשות בנוגע מיין טויט-אורטייל. נישט קוקענדיג אויף דעם אַלעמען, האָט מען מיך דאָך אין אַ משך פון אַ גאַנץ קורצער צייט „בעגנעדיגט" אויף לעבענסלענגער תפיסה. קעמפף איך איצטער געגען אָט דער אומגעריכטער „בעגנעדיגונג" צוליב די פאָלגענדע טעמים:

1) ווייל זי איז פאָרגעקומען געגען מיין רצון.

2) ווייל זי איז געגען די געזעצען פון לאַנד.

ווען איך וואָלט ביים אַרויסטראָגען דעם טויט-אורטייל איבער מיר אָנגעגעבען אַ קאַסאַציע, וואָלט איך די „בעגנעדיגונג" פערשטעהט זיך, אָנגענומען, אָבער אַזוי ווי איך האָב דאָס בפירוש נישט געטון, זאָג איך מיט אַ פולען מויל, אַז מען האָט זיך דאָ נישט געהאַלטען אָן די געזעצען פון לאַנד און איך האָב דאָס פולע רעכט צו פאָדערען, אַז מען זאָל די „בעגנעדיגונג" אַנולירען. יעדער מענש, וואָס איז נאָר בכח לאָגיש און אָביעקטיוו צו דענקען, מוז צוגעבען, אַז איך בין פאָלקאָם גערעכט. איך מוז דאָ בעמערקען, אַז איך לייד נישט, חלילה, פון קיין שום פיקסע אידעען און אַז איך בין גייסטיג גאַנץ נאָרמאַל. דער הער סאַניטעטסראַט, דר. לעפּמאַן, אין בערלין, וועלכער האָט מיך אין משך פון אַ גאַנץ יאָהר בעהאַנדעלט, האָט געטענה'ט, אַז איך בין אַנ'אומגעלייזטער פּראָבלעם... צי איז דען אַזוי זעלטזאַם מיין פאָדערונג, אַז מען זאָל די בעגנאַדיגונג צוריקציען און אויספיהרען איבער מיר דעם גערעכטען טויט-אורטייל, ווייל איך וויל נישט לעבעדיגערהייט דעגענערירען און פערליערען מיין צלם אלהים?!"

נאָך די דאָזיגע באמת גערעכטע טענות לאָזט זיך אַריין דער „בעגנאַדיגטער" מערדער אין אַ פילאָזאָפיע ווע-

(ווייטער זעה 7-טע זייט).

לאדז
24 נאָוועמבער 1927

דאס לאָדזער לעבען

לאדז
24 נאָוועמבער 1927

24	נאָוועמבער
דאָנערשטאָג	זון-אויפגאנג 7 02
כט	זון-אונטערגאנג 3.40
מרחשון תרפ"ח	לענג פון טאָג 10,11

רעגיסטראַציע פון יאָהרגאַנג 1907;

די מיליטעריש - פּאָליצייאישע ביוראָ ביים מאַגיסטראַט טיילט מיט, אַז אַלע יונגע-לייט פון יאָהרגאַנג 1907 דאַרפען איצט פּערזענליך זיך רעגיסטרירען אין לאָקאַל פון מיליטעריש-פּאָליצייאישען ביוראָ (טראַוגוטאַ 10) פון 8 פריה ביז 3 נאָכמיטאָג, שבת פון 8 פריה ביז האַלב 2 בייטאָג.

היינט, דאָנערשטאָג, די וואָס וואוינען אויפ'ן שטח פון 4. פּאָליציי-קאָמיסאַריאַט מיט די פאַמיליען-נעמען פון A ביז L.

מאָרגען, פרייטאָג, די וואָס וואוינען אויפ'ן שטח פון 4 פּאָליציי-קאָמיסאַריאַט מיט די פאַמיליען-נעמען פון M ביז Z.

רעזערוויסטן-קאָנטראָלע.

מאָרגען, פרייטאָג, דעם 25-טען ה.ח. די, וואָס וואוינען אויפ'ן שטח פון פּ. ק. או. I (פּאָליציי-קאָמיסאַריאַט 2, 3, 5, 8, 9 און 11). יאָהרגאַנג 1890, 1895, 1896 און 1897 אויף קאָנסטאַנטינער 62 (קאַשאַרען פון 31 פּולק).

די וואָס וואוינען אויפ'ן שטח פון פּ. ק. או. II פּאָליציי-קאָמיסאַריאַטען 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 און 14 יאָהרגאַנג 1890, 1895, 1896 און 1897 אויף קאָנסטאַנטינער 81 (קאַשאַרען פון 4. סאַניטאַרען באַאָן).

די קאָנטראָל-קאָמיסיעס הויבען זיך אָן פּינקטליך 9 אין דערפריה.

קראַנקען-קאַסע.

וועגען דער 13. פּענסיע פאַר די בעאַמטע. — חוב פון דער פירמע ראָזענבלאַט.

(§) אויף דער עהרנעכטיגער פערוואַלטונגס-זיצונג פון דער קראַנקען-קאַסע איז בעהאַנדעלט געוואָרען די פראַגע וועגען דער 13-טער פּענסיע פאַר די אָנגעשטעלטע אין דער קראַנקען-קאַסע. די פאָדערונג איז אַרויסגעשטעלט געוואָרען אויפ'ן סמך פון דעם, וואָס אויך די וואַרשאַווער אָנגעשטעלטע אין קראַנקען-קאַסע בעקומען די 13. פּענסיע.

די פערוואַלטונג האָט אין דער פראַגע נאָך נישט אָנגענומען קיין דעציזיע די לעזונג פון דער פראַגע איז אָפּהענגיג פון דעם פינאַנציעלען צושטאַנד פון דער קאַסע.

(§) אויף דער נעכטיגער פערוואַלטונגס-זיצונג פון קראַנקען-קאַסע איז בעהאַנדעלט געוואָרען דער ענין וועגען חוב פון דער פירמע ש. ראָזענבלאַט וועלכע געפינט זיך אונטער געריכטליכען אויפזיכט. די פירמע איז שולדיג דער קראַנקען-קאַסע אַנ'ערך 150 טויזענד זלאָטיס.

נאָך אַ לענגערער דיסקוסיע איז בעשלאָסען געוואָרען אַרויסצוטרעטען געגען דער פירמע געריכטליך.

די פראַגע וועט ווערט נאָך בעהאַנדעלט ווערען אויף אַ ספּעציעלער זיצונג פון דער ווירטשאַפטליך - פינאַנציעלער קאָמיסיע ביי דער קראַנקען-קאַסע.

Dr. Med. **I. WEINBERG**
Cegielniana 47, tel. 26-02.
אינערליכע קראַנקהייטען, ספּעציעל פאַר לונגען- און האַרץ-קראַנקהייטען, בעשטראַהלונגען אין קינסטליכע בערג-זון. נעמט אָן אין לעטשניצע, זגערזשער 17 פון 6—7. אין דערהיים פון 3—5 נאָכמ.

פּאַטענטען אויפ'ן יאָהר 1928.

דער לעצטער טערמין אויסצוקויפען די פּאַטענטען איז ביז דעם 31. דעצעמבער.

(ס) די פינאַנץ-קאַמער מאַכט אויפמערקזאַם אַלע שטייער-צאָהלער אויף דעם פליכט אויסצוקויפען פּאַטענטען אויפ'ן יאָהר 1928. דער לעצטער טערמין אויסצוקויפען די פּאַטענטען ענדיגט זיך דעם 31. דעצעמבער און וועט נישט פערלענגערט ווערען.

אין אָנהויב יאַנואַר 1928 וועט די פינאַנץ-מאַכט אַדורכפיהרען אַ גענויע קאָנטראָלע אין די האַנדעלס-און אינדוסטריע-אונטערנעהמונגען, כדי פעסטצושטעלען צי עס זענען אויסגעקויפט געוואָרען די ענטשפּרעכענדע פּאַטענטען. דערביי וועלען צוגעצויגען-ווערען צו פעראַנטוואָרטליכקייט די דאָזיגע, וועלכע האָבען נישט אויסגעקויפט, אָדער וועלכע האָבען אויסגעקויפט נישט קיין ענטשפּרעכענדע פּאַטענטען. די פינאַנץ-קאַמער וואָרענט דעריבער אויסצוקויפען בעצייטענס די האַנדעל-און אינדוסטריע-פּאַטענטען, כדי אויסצומיידען אַ געדראַנג אין די לעצטע טעג פאַר'ן 31. דעצעמבער.

סוחרים בעקלאָגען זיך אויף די בעאַמטע פון די שטייער-אַמטען.

(ס) אויף אַ מיטינג פון סוחרים-דעטאַליסטען איז בשעתו אָנגענומען געוואָרען אַ זעהר שאַרפע רעזאָלוציע געגען די שטייער-עקזעקוציעס. דער פינאַנץ-אַמט האָט זיך געפיהלט געטראָפען פון דער שאַרפער רעזאָלוציע.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט האָט זיך אַ דעלעגאַציע פון סוחרים-דעטאַליסטען עהרנעכטען געווענדעט צום שעף פון דער צווייטער פינאַנץ-אָפּטיילונג ה' גאַרמאַט און זיך פערענטפערט מכח דער רעזאָלוציע. די סוחרים האָבען ערקלערט, אַז די שאַרפע האַנדלונג פון די קלענערע בעאַמטע פון די פינאַנץ-אַמטען ביי די שטייער-עקזעקוציעס האָבען פעראורזאַכט די שאַרפע רעזאָלוציע.

אַלס ענטפער האָט ה' גאַרמאַט ערקלערט, אַז עס וועלען אַרויסגעגעבען ווערען גענויע און שטרענגע פעראָרדנונגען פאַר די סעקוועסטראַטאָרען, ווי זיי דאַרפען זיך אויפפיהרען בעת די שטייער עקזעקוציעס.

דאס געריכט דאַרף ענטשיידען

אויב אַ מיטגליד פון קראַנקען-קאַסע מעג פערלאַנגען, וועלכען דאָקטאָר ער וויל

(ס) לויט'ן אוסטאַוו האָט יעדער מיטגליד פון קראַנקען-קאַסע דאָס רעכט צו פאָדערן, וואָס פאַר אַ דאָקטאָר ער וויל. אויף דעם גרונד האָט איינער פון די פערזיכערטע, אַ געוויסער שעהנאַך, געפאָדערט אַ דאָקטאָר פון אַנ'אַנדערער לעטשניצע. די קראַנקען-קאַסע האָט אָפּגעזאָגט. דערויף האָט דער פערזיכערטער צוגעשיקט דער קאַסע אַ נאָטאַריאַלע מעלדונג, אַז אויב די קאַסע וועט נישט ערפילען זיין פערלאַנג, אין משך פון 24 שעה, שרייבט ער זיך אויס פון דער קראַנקען-קאַסע. די קאַסע האָט בעשלאָסען דעם ענין צו דערפיהרען ביז צו אַ פּראָצעס.

די קאַסע האַלט, אַז דער פּונקט פונם אוסטאַוו וועגען פרייען אויסוואַהל פון אַ דאָקטאָר איז אַ פּאַפּירענער פּונקט, וועלכער קען אין לעבען נישט אַדורכגעפיהרט ווערען: אַ פּאַציענט פון זגיערזש האָט דאָס רעכט צו פאָדערן אַ דאָקטאָר פון פּאַביאַניץ, אָבער די קאַסע האַלט פאַר אונמעגליך די פאָדערונג נאָכצוקומען, אַזוי אַז לויט דער מיינונג פון דער קאַסע, קאָן יעדער קראַנקער זיך אויסוועהלען אַ דאָקטאָר, נאָר אין דעם שטח פון דער לעטשניצע, צו וועלכער דער קראַנקער געהערט טעריטאָריאַל. דער קראַנקען - קאַסע געהט עס אַלזאָ אין דעם, אַז דער ענין זאָל אַדורכגעהען דורכן געריכט.

וועגען פּריוואַטען למוד פון רעליגיע.

זיצונג פון שול-ראַט.

(מ) אונטער'ן פאָרזיץ פון ד"ר סקאַלסקי איז פאָרגעקומען אַ זיצונג פון שול-ראַט. אויף דער זיצונג איז גענומען געוואָרען צו קענטניש די פעראָרדנונג פון בילדונגס-מיניסטעריום מכח פּריוואַטען למוד פון רעליגיע פאַר יודישע קינדער. לויט דער פעראָרדנונג ווערט דער שול-ראַט בעפולמעכטיגט אַרויסצוגעבען ערלויבנישען צו פיהרען פּריוואַטע קורסען פון רעליגיע פאַר דער יודישער יוגענד. די קורסען פערנעהמען אויסשליסליך נאָר למודים פון רעליגיע. פאַר שילער פון פּאָווסעכנע שולען, וועלכע בעזוכען די פּריוואַט-קורסען ווערען נישט בעפרייט פון לערנען רעליגיע אין זייערע שולען.

נאָכדעם האָט דער שול-ראַט בעשטעטיגט 60 נייע שול-„אָפּיעקונעס" אויף דעם קינפטיגען 3-יאָהר טערמין.

דער שול-ראַט האָט נאָך אָנגענומען דעם פאָרשלאַג פון פר. מאָצינסקאַ זיך צו ווענדען צום שול-קוראַטאָריום צו ערלויבען די אַבסאָלווענטען פון די לעהרער-סעמינאַריעס צו פּראַקטיצירען אין די אַלגעמיינע שולעס נישט בעצאָהלט.

סעזאָן-אַרבייטער דעמאָנסטרירן פאַר'ן מאַגיסטראַט

צוליב די פערעסט קאָנען די סעזאָן-אַרבייטער נישט זיין בעשעפטיגט.

(§) צוליב די שטאַרקע פרעסט איז דער מאַגיסטראַט געוועזען געצוואונגען אָפּצושטעלען די סעזאָן - אַרבייטען. די אַרבייטער האָבען מיט אַ פּאָר-טאָג פריהער בעקומען אַ 2-וואָכיגע קינדיגונג, צוליב די אַטמאָספערישע בעדינגונגען אָבער קענען זיי נישט זיין בעשעפטיגט אין משך פון די 2 וואָכען, פון דער צווייטער זייט צאָהלט דער מאַגיסטראַט דערוויילע נישט אויס פאַר די 2 וואָכען קינדיגונג דאָס האָט אַרויסגערופען ביי די אַרבייטער אַנ'אויפרעגונג.

נעכטען האָבען זיך פאַרן מאַגיסטראַט פערזאַמעלט אַ גרויסע צאָהל אַרבייטער און געוואָלט זיך אַדורכרעדען מיט'ן וויצע-פּרעזידענט וואָיעוואודזקי. די פּאָליציי האָט אָבער דעם עולם צוטריבען.

דער פעראיין פון די אָנגעשטעלטע אין עפענטליכע אינסטיטוציעס נעהמט זיך אונטער צו אינטערווענירען וועגען דעם ענין.

דער גרויסער מיטינג וועגען דער דירות-פראַגע

קומט פאַר היינטיגען שבת.

(—) נאָך דער ברויט-פראַגע פערנעהמט דעם אויבענאָן ביי יעדען מענש די וואוינונגס-פראַגע, אַ דאַך איבער'ן קאָפּ און אַ מענשליכע וואוינונג איז אויך פערבונדען מיט'ן אָבהיטען דאָס געזונד פון מענש און בעזונדערס פון קליינע קינדער. וואָס איז דעריבער דאָס וואונדער ווען די דירות-פראַגע איז געוואָרען די הויפּט-לאָזונג ביי די ערשט-פאָרגעקומענע וואַהלען. דער נייער מאַגיסטראַט הויבט שוין אָן צו אַרבייטען. די ברייטע פאָלקסמאַסען, וועלכע זענען אַמייסטען פעראינטערעסירט אין דער לעזונג פון דער וואוינונגס-נויט מוזען אויפהויבען אַנ'אַקציע אין דער ריכטונג.

דער וואוינונגס - קאָאָפּעראַטיוו „פאַר-אויס" (בויט שוין איצט 2 הייזער) רופט טאַקע צו דעם צוועק צונויף אַ גרויסען מיטינג. דער מיטינג קומט פאַר היינטיגען שבת 10 אַ זייגער פאַרמיטאָג אין קינאָ „אימפּעריאַל" זאַוואַדזקאַ 16.

Dr. H. Wolkowyski
זאַוואַדניאַ 57 (צעגעלניאַנאַ 19)
טעלעפאָן 37-70
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און ווענעריש קראַנקהייטען, מענער - שוועכע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען.
נעהמט אָן פון 1—2 און פון 4—8 אָוונט
פאַר פרויען פון 4—5 אין אַ באַזונד. חדר-וזאַל.

סוחרים ווילען, אַז די באַנק פּאָלסקי זאָל ענדערען די אַמט-שעה'ן.

(ס) דער פעראיין פון די סוחרים-דעטאַליסטען האָבען איבערגעשיקט דעם דירעקטאָר פון באַנק-פּאָלסקי אַ מעמאָריאַל, אין וועלכען עס ווערט אויפגעוויזען, אַז די שעה'ן אין וועלכע די באַנק אַמטירט זענען נישט בעפרידיגענד, אַז די באַנק וואָלט געדאַרפט זיין אָפען ווי אין דער פאַר מלחמה-צייט ביז 2 אַ זייגער בייטאָג.

די טעכנישע שוועריגקייטען, מיט וועלכע די דירעקציע פערענטפערט זיך, דאַרפען אָפּגעריקט ווערען צוליב דעם ווירטשאַפטליכען נוצען. די סוחרים לעגען פאָר שפּעטער אויפצועפענען די באַנק און אויך שפּעטער זי צו שליסען.

אין די אַפּטייקען.

היינטיגע נאַכט-דיזשורען.

(§) היינט ביינאַכט דיזשורירען פאָלגענדע אַפּטייקען: פ. וואָיטיצקי (נאַפּיורקאָווסקאַ 27), וו. דאַניעלעצקי (פּעטריקאָווער 127), אילניצקי און צימער (וואָלטשאַנסקאַ 37), ליוועבער (פרייהייטס-פּלאַץ 2), האַרטמאַן (מלינאַרסקאַ 1), קאַהאַנע (אַלעקסאַנדראָווסקאַ 80).

פערטשאַדעט.

דורך אַ טשאַד פון אויוועו איז פערטשאַדעט געוואָרען אויף ניי-ציגעל-גאַס 7 די 20-יעהריגע ראָזענבערג.

די פּאָגאָטאָוויע האָט איהר ערטיילט די ערשטע הילף.

פערזאַמלונג ביי די לאַסט-וועגען-בעזיצער.

אונטער'ן פאָרזיץ פון פּרעזעס א. גראָסמאַן איז פאָרגעקומען אַ פערזאַמלונג פון די לאַסט-וועגען-בעזיצער.

עס איז אָפּגעגעבען געוואָרען אַ בעריכט וועגען די שטאָט-ראַט-וואַהלען און עס איז אָנגענומען געוואָרען אַ רעזאָלוציע, אין וועלכען ראַטמאַן אַדוו. ווייצמאַן ווערט אויפגעפאָדערט, נישט קוקענדיג דערויף, וואָס ער איז איין פערטרעטער פון דער פאָלקס-פּאַרטיי, זאָל ער דאָך שטעהען ביי דער אַרבייט און פערטיידיגען די שיכטען, וועלכע האָבען איהם געשיקט אין שטאָט-ראַט.

שרפות.

(§) אין משך פון נעכטיגען טאָג זענען פערנאָטירט געוואָרען 5 פאַלען פון שרפות אין וואוין-הייזער.

אויף שעגקעוויטש-גאַס 83, אויף גאַוראָנט 8 אין וואוינונג פון כ. פלעסנער, אין פאַבריק פון ראָזאַליע קליינליין, וואָלטשאַנסקאַ 19 און אויף אַנדזשעיאַ 31 אין דער וואוינונג פון רעגינע פּרוסאַק. אין אַלע פאַלען איז דאָס פייער ענטשטאַנען פון די קוימענס וואו עס האָבען זיך אָנגעצינדען די סאַדזעס. אין אַלע פאַלען האָבען די פייערלעשער באַלד איינגעלאָשען דאָס פייער.

אויף קילינסקי 21 זענען נעכטען 8 אין אָוונט אַרויסגערופען געוואָרען די פייערלעשער. פון אַ קאַפעל-אויוועו האָט זיך אָנגעצונדען אַ וואַנט. די פייערלעשער האָבען איינגעלאָשען דאָס פייער. קיין שאָדען איז נישט געווען.

פון „התאחדות".

אויף דער גענעראַל-פערזאַמלונג פון „התאחדות", בעת דער דיסקוסיע וועגען דער פאָרשטעהענדער לאַנד-קאָנפערענץ. האָט ה' א. נייגאָלדבערג ענטוויקעלט דאָס פּראָגראַם און דעם שטאַנדפּונקט פון דער אָפּאָזיציע, וועלכע שטעלט אַרויס, נישט נאָר אין לאַנד די פאָדערונג וועגען אַ בולט'ער קריסטאַליזירונג פון די פּראָגראַמאַטישע און טאַקטישע פּאָסטולאַטען פון דער פּאַרטיי, זעהענדיג אין דעם אַ נויטווענדיגען בעדינג פאַר דער פערשטאַרקונג פון דער פּאָזיציע און פון דער השפעה פון דער בעוועגונג צווישען די ברייטע שיכטען פון דער אַרבייטענדער בעפעלקערונג ווי אויך אין דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע. דער רעדנער האָט אויך אָנגעוויזען, אַז „התאחדות" מוז צוריק בעקומען דעם איינפלוס אין „החלוץ", אין דער יוגענד-בעוועגונג און געפאָדערט, אַז די קומענדיגע קאָנפערענץ זאָל אַרויסשטעלען ראַדיקאַלע פּאָליטישע פאָדערונגען בנוגע דער ארץ-ישראל'דיגער מאַנדאַטען - מאַכט און קודם-כל די פאָדערונג פון פרייע אימיגראַציע.

Dr. Z. Rakowski
ספּעציאַליסט פאַר אויערען, נאָז, האַלז און לונגען-קראַנקהייטען.
קאָנסטאַנטינאָווסקאַ 9, טעלעפאָן 31-11
שפּרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7.
נעמט אויך אָן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10—11 און נ.מ. פון 3—4.

ה. ד. נאָמבערג אַלס העברעאישער לעהרער אין זגערזש.

דערצעהלט ספּעציעל פאַר'ן „נייעם פאָלקסבלאַט" פון ה' ישכר שוואַרץ.

נישט אַלע ווייסען, אַז דער נאָר וואָס פערשטאָרבענער גרויסער שריפטשטעלער און פובליציסט הערש דוד נאָמבערג איז אַ'אמתער לאָדזער. זיין פאָטער מרדכי איז געווען אַ זוהן פון ר' פישעל נאָמבערג און אַן'אייניקעל פון לאָדזער רב ר' יחזקאל. ה. ד. נאָמבערגס פאָטער איז ערצויגען געוואָרען אין לאָדז און חתונה-געהאַט פון אַמשינאָוו און זיך דאָרט אַהין אַריבערגעטראָגען. אין אַמשינאָוו איז טאַקע געבוירען געוואָרען הערש דוד נאָמבערג.

נאָמבערגס פאָטער איז געווען אַ יוד אַ גרויסער למדן, נאָר האָט אָנגעהויבען אָפּצוּווייכען פון חסידות און געוואָרען אַ „וועלטיגער". ער איז אָבער געווען אַ לונגען-ליידענדער מענש און איז אָפּגעפאָהרען קיין מעראַן, וואו ער איז יונגערהייט געשטאָרבען. נאָך איידער נאָמבערגס פאָטער איז אַוועקגעפאָהרען קיין מעראַן, האָט זיין משפחה אַוועקגענומען הערש דוד'ן פון זיין היים, געטון האָבען זיי דאָס דערפאַר, ווייל זיי האָבען מורא געהאַט, אַז דער קליינער הערש דוד, וועלכער איז געוואַקסען אַן עלוי זאָל נישט זיין אונטער איינפלוס פון דעם „קאַליע" געוואָרענעם פאָטער.

הערש דוד איז טאַקע געוואַקסען אַ גרויסער גאון, ער האָט איבערגעשטיגען אַלע ערוואַרטונגען. ער איז אָבער צום סוף נאָכגעגאַנגען די דרכים פון זיין יונג-פערשטאָרבענעם פאָטער.

מיר ווילען דאָ דערצעהלען אַ קליינעם עפּיזאָד פון נאָמבערג'ס לעבען, בעת נאָמבערג האָט פערברענגט אין זגערזש:

מיט 29 יאָהר צוריק האָט דער אָנגעזעהענער זגערזשער יודישער כלל טוער ה' ישכר שוואַרץ געהאַט אַ קינדער-פּענסיאָנאַט. ער האָט געהאַלטען פאַר די דאָזיגע קינדער און פאַר זיינע אייגענע קינדער לעהרער פאַר אַלגעמיינע יודישע לימודים. ה' שוואַרץ האָט פון די אָרטיגע כחות בשום אופן נישט געקענט צופּאַסען זיך פאַר זיינע קינדער אַ לעהרער פון העברעאיש. ה' שוואַרץ איז דעריבער אַוועקגעפאָהרען קיין וואַרשאַ, כדי פון דאָרט זיך אויסצוזוכען אַן'ענטשפּרעכענדען לעהרער. קומענדיג קיין וואַרשאַ איז ה' שוואַרץ גלייך אַוועק צו די שריפטשטעלער שאַלקאָוויטש און ספּעקטאָר, מיט וועלכע ער איז געווען גוט בעקאַנט, און געבעטען צו רעקאָמענדירען איהם אַ העברעאישען לעהרער קיין זגערזש. ספּעקטאָר האָט ערקלעהרט, אַז אדרבא, ער האָט אַ זעהר וואוילען יונגערמאַן, וועלכען ער וואָלט זעהר געוואָלט שאַפען אַ פּאָסטען. ה' שוואַרץ האָט זיך פולשטענדיג פערלאָזען אויף ספּעקטאָרס מבינות און איז אַהיימגעפאָהרען קיין זגערזש, אָפּוואַרטענדיג דעם נייעם לעהרער, וועלכען מ'האָט איהם געדאַרפט צושיקען פון וואַרשאַ.

אין אַ געוויסען אָוונט איז ה' שוואַרץ געזעסען ביי זיך אין שטוב מיט עטליכע זגערזשער בעלי-בתים און האָבען דיסקוסירט וועגען אַ געוויסען פּשט פון תּוספות. לאַנג האָט מען זיך געפּשט'עט און נישט געקענט קומען צו קיין טאָלק.

אין מיטען פון דער דיסקוסיע האָט זיך געעפענט די טיר און ס'איז אַריינגעקומען אַ יונגערמאַן און דערלאַנגט דעם ה' שוואַרץ אַ בריף פון ספּעקטאָר'ן. אין דעם בריף רעקאָמענדירט דער לעצטער דעם איבערברענגער הערש דוד נאָמבערג אַלס לעהרער פון העברעאיש.

נאָמבערג האָט זיך אַוועקגעזעצט אויסרוהען פון דער רייזע און די בעלי-בתים האָבען ווייטער דיסקוטירט. פּלוצלינג רופט זיך אָן נאָמבערג:

— וועגען וואָס דיסקוסירט איהר אַזוי שטאַרק?

— נישט וועגען קיין דקדוק, — האָט איהם געענטפערט ה' שוואַרץ — נאָר וועגען אַ פּשט אין תּוספות.

— און אפשר וועל איך אויך עפּעס וועגען דעם וויסען? און נאָמבערג האָט גענומען דאָס ספר אין האַנד אַריין און אין עטליכע מינוט אַרום האָט ער געזאָגט אַ פייערדיגען פּשט וועגען דער געפיהרטער דיסקוסיע.

ה' שוואַרץ איז געווען זעהר צופרידען, וואָס מ'האָט איהם צוגעשיקט אַזאַ למדן פאַר אַ לעהרער. מ'האָט איהם געוויזען די קינדער און נאָמבערג האָט איבערגענומען דאָס מלמדות. די ערשטע צייטען איז נאָך ווי עס איז געגאַנגען. נאָמבערג האָט ביי טאָג די קינדער געלערנט העברעאיש און ביינאַכט געאַרבייט אין זיין צימער.

געשריבען, גערויכערט און... אויסגעהוסט זיינע לונגען.

שוין דעמאָלס געווען אַ קראַנקער און צוליב פּרנסה געוואָרען אַ העברעאישער לעהרער. נאָמבערג איז שוין דעמאָלס געווען אַ פערהייראַטער מענש און אַ טאַטע פון קינדער. ער האָט זיך שטאַרק בעקלאָגט דערויף, אַז זיין משפחה האָט שטאַרקע תּרעומות וואָס ער האָט פערלאָזען דאָס בית המדרש.

נאָמבערג איז אָבער נישט געווען קיין פּראָפעסיאָנעלער „מלמד". צופיל האָט שוין זיין קאָפּ און געדאַנק געאַרבייט. און אַזוי נאַכלעסיג, ווי ער איז געווען פאַר זיך אַליין, אַזוי איז ער אויך געווען צו די קינדער. און הגם די קינדער האָבען איהם שטאַרק ליב געהאַט, האָבען זיי אָבער פאַר איהם קיין דרך-ארץ נישט געהאַט.

זעהט אויס, אַז נאָמבערג'ן איז מיאוס געוואָרען דאָס מלומדות און ער האָט אַוועקגעשריבען וועגען דעם אַ בריף צו י. ל. פּרץ. פון פּרץ איז געקומען אַן'ענטפער, וועלכער געפינט זיך נאָך ביז היינט ביי נ. שוואַרץ. פּרץ שרייבט אַז נאָמבערג זאָל ווערען ענערגישער און זאָל זיך האַלטען ביים פּאָסטען.

נאָמבערג האָט אָבער געטראַכט וועגען אַנדערע זאַכען, אין זגערזש האָט ער זיך געלערנט פראַנצויזיש, רוסיש און אַנדערע שפּראַכען. ער האָט אָנגעהויבען „קאַליע" צו מאַכען בחורים, אַליין צו פיהרען זיך אַביסעל „פרייער" און אין שטעטעל איז געוואָרען אַ ויצעקו. דאָס געשריי איז געוואָרען נאָך גרעסער. נאָמבערג האָט שוין דעמאָלט מיט זיין לאָגיק און ערודיציע געהאַט אַ געוואַלדיגען איינפלוס אויף אַלע מיט וועלכע ער איז זיך צונויפגעקומען. די בחורים פון זגערזש האָבען אָנגעהויבען זיך צו פערנעהמען מיט טרפה פסול.

נאָמבערג'ס נאַטור איז צו דעם אויך געווען אַזאַ, אַז ער האָט זיך נישט געלאָזט בעזיגען און נישט איבערעדען און האָט געטון, וואָס ער האָט געוואָלט. צוליב דעם אַלעם איז ה' שוואַרץ געווען געצוואונגען אין אַ האַלב יאָהר אַרום אָפּזאָגען דעם לעהרער נאָמבערג פון פּאָסטען און נאָמבערג איז אַוועק צוריק קיין וואַרשאַ.

„טאָז".
ווינטער-קאָלאָניעס.

דער דערפאָלג פון די פאַריאָהריגע ווינטער-קאָלאָניעס פון „טאָז" אין אָטוואָצק האָט בעוואויגען די פערוואַלטונג פון לאָדזער אָפּטיילונג פאָרטצוזעצען די אַקציע אויך היינטיגעס יאָהר.

דעם 1 דעצעמבער וועט אַרויסגעשיקט ווערען קיין אָטוואָצק די ערשטע פּאַרטיע קינדער. דער סעזאָן דויערט 1 חודש, יעדען 1-טען וועט אַרויסגעשיקט ווערען אַן'אַנדערע פּאַרטיע. ס'קען איינגעשריבען ווערען נאָר קינדער אין עלטער פון 7 ביז 14 יאָהר. פיזיש-אָפּגעשוואַכטע, נאָך אַ קרענק אָדער בכלל שוואַכע. אויף דער קאָלאָניע קענען נישט געשיקט ווערען קינדער מיט אַנשטעקענדע קראַנקהייטען, אָדער מיט אָפענער טובערקולאָזע. די פערוואַלטונג האָט שוין אַרויסגעשיקט אין אַלע פאָלקס-שולען, חדרים און תּלמוד-תּורות גענויע צירקולאַרען וועגען דעם אופן פון איינשרייבען זיך אויף די קאָלאָניעס.

דער לעצטער טערמין פון איינשרייבען זיך ענדיגט זיך מאָרגען פרייטאָג דעם 25 נאָוועמבער.

גענויע אינפאָרמאַציעס קען מען בעקומען אין קאַנצעלאַריע פון „טאָז" אַנדזשעיאַ 1 יעדען טאָג פון 10 ביז 1 אין דערפריה.

מעלדונג.

דריטע לאַנד-קאָנפערענץ פון „התאחדות" אין פּוילען.

די ערעפנונגס-זיצונג פון דער דריטער לאַנד-קאָנפערענץ קומט פאָר נישט ווי ס'איז געמאָלדען אין „הזמיר" נאָר אין זאַל פון „התאחדות" שיענקיעוויטשא 3/5 פּינקטליך 6.30 אָוונד. — איינגאַנגס-בילעטען צו דער ערעפנונגס-זיצונג אין אַ זעהר בעגרעניצטע צאָהל אויך פאַר נישט-מיטגלידער פון „התאחדות" צו בעקומען היינט ביז 5 אַ זייגער אָוונד אין סעקרעטאַריאַט פון דער קאָנפערענץ שיענקיעוויטשא 3/5.

520

טראַגישער זעלבסטמאָרד פון אַ באַנק-בעאַמטען.

צוליב פאַמיליען-סכסוכים אַרויסגעוואָרפען זיך פון 4-טען שטאָק און דער'הרג'עט געוואָרען.

(ש) נעכטען אַרום 11 אַ זייגער ביינאַכט האָט זיך אויף נאַרוטאָוויטש גאַס נ' 47 פון 4 שטאָק זיך אַרויסגעוואָרפען אויף דער גאַס מיט אַן'אויסגעשריי: „כ'שטאַרב צוליב איך"! דער 30-יאָהריגער באַנק-בעאַמטער פראַנטשישעק קוביאַק. אַרויספאַלענדיג האָט ער שיער נישט דערדריקט אַ פערביגעהענדע פרוי וועלכע איז פאַר שרעק געפאַלען אין חלשות.

די אַרויסגערופענע פּאָגאָטאָוויע האָט אָבגעמינטערט די פרוי און אַוועקגעפיהרט דעם זעלבסטמערדער אין פּאָזנאַנסקי'ס שפּיטאָל. אויפ'ן וועג איז ער געשטאָרבען.

די סבה פון זעלבסטמאָרד זאָל זיין פאַמיליען-סכסוכים. די פּאָליציי פיהרט אַן'אויספאָרשונג.

צוזאַמענפאָהר פון כנסת ישראל אָרגאַניזאַציעס אין פּוילען.

נעכטען איז פאָרגעקומען אַ זיצונג פון דער פערוואַלטונג פון „כנסת ישראל" אין לאָדז. ס'איז בעשלאָסען געוואָרען קיין לאָדז צוזאַמענצורופען אַ צוזאַמענפאָהר פון אַלע „כנסת ישראל אָרגאַניזאַציעס אין פּוילען. דער צוזאַמענפאָהר זאָל בעהאַנדלען אַ רייהע פראַגען און וועט שאַפען אַ צענטראַלע פון אַלע כנסת ישראל אָרגאַניזאַציעס אין פּוילען.

פראָסט און שניי-זאַווערוכע

געמאַכט גרויסע שאָדענס אין דער אומגעגענד.

(—) די צוהערנעכטיגע שניי-זאַווערוכע האָט געבראַכט פיל שאָדען אין די פאָרשטעט און אין די אַרומיגער דערפער.

דער ווינד האָט אַראָפּגעריסען דעכער, איבערגעקעהרט פּלויטען, אַראָפּגעשלעפּט קוימענס.

אויפ'ן וועג צווישען זגערזש און אָזאָרקאָוו זענען אין שניי שטעהן געבליבען עטליכע אויטאָבוסען און פיהרען.

עס איז אויך פערשיט געוואָרען די טראַמוואַי-ליניע, צוליב וואָס עס איז איבערגעריסען געוואָרען די טראַמוואַי-קאָמוניקאַציע.

נעכטען גאַנץ פריה האָט מען אַוועקגעשטעלט עטליכע גרופּעס אַרבייטער אָפּצורייניגען די ליניע. אַזוי אַרום האָט זיך ערשט פּאַרמיטאָג צוריקגעשטעלט די טראַמוואַי-קאָמוניקאַציע.

היינט די ערעפנונג פון דער דריטער לאַנדעס-קאָנפערענץ פון „התאחדות" אין פּוילען.

היינט, 7 אַ זייגער אָוונד עפענט זיך אין זאַל פון „התאחדות", שענקיעוויטש-גאַס 3/5 די דריטע לאַנדעס-קאָנפערענץ פון דער ציו"ס. אַרבייטס-פּאַרטיי „התאחדות" אין פּוילען.

צו דער קאָנפערענץ זענען געקומען ח' צפּורה בת-עמי, מיטגלידערין פון מועצת-הפּועלות אין א"י און מיטגלידערין פון ועד-המושבה אין חדרה און ד"ר צבי לופט, מיטגליד פון צענטראַל-קאָמיטעט פון „הפּועל הצעיר" אין א"י.

עס ווערען ערוואַרט 120 דעלעגאַטען פון אַרום הונדערט שטעט און שטעטלעך.

דער פּראָגראַם פון דער היינטיגער עפענטליכער ערעפנונגס-זיצונג איז פאָלגענדער: 1) כאָר-געזאַנג; 2) ערעפנונגס-רעדע פון דעפּ. א. לעווינסאָן; 3) בעגריסונגען; 4) רעפעראַט וועגען דער לאַגע אין ציוניזם, א"י און „התאחדות" — צפּורה בת-עמי און ד"ר צבי לופט (תל אביב); 5) וואַהלען פון פּרעזידיום און קאָמיסיעס.

אין טאָמאַשאָווער שטייער-אַמט איז עפּיס נישט אין אָרדנונג...

(ס) די לאָדזער פינאַנץ-קאַמער האָט אַרויסגעשיקט אַ דעלעגאַט קיין טאָמאַשאָוו, כדי אַדורכצופיהרען אַ בענויעם קאָנטראָל אין דער שטייער-אָפּטיילונג ביים טאָמאַשאָווער מאַגיסטראַט.

די רעוויזיע האָט אַרויסגעוויזען אַ גאַנצע רייהע נישט פּונקטליכקייטען, וועלכע וועלען נאָך איצט געפאָרשט ווערען דורך דער פינאַנץ-מאַכט.

פערזאַמלונג פון פיש-הענדלער

אונטערן פאָרזיץ פון ה' לייבאָוויטשא איז אויף זאַוואַדזקאַ 5 פאָרגעקומען אַ פערזאַמלונג פון פיש-הענדלער, און קליינהענדלער. עס איז בעטראַכט געוואָרען די שלעכטע לאַגע אין וועלכען דער פיש-האַנדעל געפינט זיך. נאָך אַ דיסקוסיע איז בעשלאָסען געוואָרען צו שאַפען אַ קאָמיסיע. וועלכע האָט די אויפגאַבע אויסצופאָרשען פאַרוואָס דער פיש-האַנדעל שטעהט שלעכט און געפינען די מיטלען אויסצובעסערען דעם פיש-האַנדעל, אין דער קאָמיסיע זענען אַריין מצד די קליינפיש-הענדלער:

ש. לייבאָוויטש, מ. פיעטרקאָווסקי ח. לובאַכינסקי און ש. מאָרדכאַיעוויטש. מצד די גרויס-פיש-הענדלער: יואל לובאָכינסקי, מ. קאַטשמאַרעק, י. קרויזע און א. לובאַכינסקי. מצד די געוועלבער-בעזיצער: ב. אַראָנאָוויטש, מ. טושינסקי, י. א. קרויזע און ה. זילבערשאַץ.

„אָרט"
דאָס צווייטע פּראָגראַם.

דאָס צווייטע פּראָגראַם פון „אָרט" איז ווידער אַ געשעהעניש אין דער יודישער טעאַטער-וועלט. יעדער נומער אַ פּערל אין דער יודישער ליטעראַטור, ס'זענען פערטרעטען סעגאַלאָוויטש, קולבאַק, קאַוונער, בראָדערזאָן א. א. ס'פעהלט אויך נישט אָבערזשאַנעקס מאָנאָלאָג. פערהאַן אויך טענץ און געזאַנג.

די מוזיק פון העניעך קאָן איז ניי און פּראַכטפול, די דעקאָראַציעס פון דינה באַטוס און שלום זענען ענטציקענד. פאַרוואָס זאָל אַזאַ פּראָגראַם נישט האָבען קיין ערפאָלג?

טעלעגראַמען.

געפונען וויכטיגע מלוכה-אַרכיוועו אין מינסק.

מאָסקווע. (י.ט.א.) אין דעם צענטראַלען מלוכה'שען אַרכיוו פון ווייס-רוסלאַנד איז געפונען געוואָרען דער אַרכיוו פון ווילנער צענזור-קאָמיטעט פון איבער אַ יאָהר-הונדערט פון 1801 ביז 1916. צווישען די געפונענע דאָקומענטען זענען פון אַ בעזונדערער אינטערעס די ראַפּאָרטען פון די ווילנער צענזאָרען פון אָנהויב 19-טען יאָהר-הונדערט ביז 1852.

פון די ראַפּאָרטען אין די ערשטע צעהנדליג יאָהרען פון 19-טען יאָהר-הונדערט שפּיגעלט זיך אָפּ דער ביטערער קאַמף, וואָס די מתנגדים האָבען דעמאָלט געפיהרט געגען די חסידישע אויסגאַבען. די דאָקומענטען בעווייזען אויך די ביטול-בעציהונג פון די יודישע דרוקערייען און פון די יודישע צענזאָרען צו דעם יודישען בוך און צו דער יודישער שפּראַך. די בעקאַנטע ראָמס דרוקעריי אין ווילנע האָט זיך ענטזאָגט צו דרוקען אַקסעלפעלדס בוך „ספר חסידים".

אין דעם אַרכיוו געפינט זיך אַ פולשטענדיגע ביבליאָגראַפיע פון אַלע יודישע רעליגיעזע און וועלטליכע ביכער, וועלכע זענען געדרוקט געוואָרען אין ראָמס דרוקעריי נאָכ'ן פערבאָט פון יודישע דרוקערייען אין רוסלאַנד 1873.

אויסער דעם זענען אין אַרכיוו פערהאַן אַ גענויער צעטעל פון אַלע פערווערטע רעליגיעזע און וועלטליכע ביכער ביז די 30-טע יאָהרען פון 19-טען יאָהרהונדערט.

אַ טויט האַרץ צוריק געבראַכט צום לעבען.

שטאָקהאָלם, 23 (ספּ. טעל.) אין איינעם פון די שפּיטאָלען, נישט ווייט פון שטאָדט, זענען אַדורכגעפיהרט געוואָרען 2 סענסאַציאָנעלע אָפּעראַציעס. ביי 2 פּאַציענטען איז ענטשטאַנען אַ בלוט-פערגליווערונג אין האַרץ און דאָס האַרץ האָט זיך אָבגעשטעלט. די דאָקטוירים האָבען שוין פעסטגעשטעלט דעם טויט פון די קראַנקע. דאָך איז איבער ביידע, ביי דער אָנוועזענהייט פון די הויפּט-דאָקטוירים, אַדורכגעפיהרט געוואָרען אַן'אָפּעראַציע, דאָס פערגליווערטע בלוט איז בעזייטיגט געוואָרען, דאָס האַרץ האָט צוריק אָנגעהויבען צו פונקציאָנירען און די פּאַציענטען האָבען זיך אומגעקעהרט צום לעבען. דער צושטאַנד פון די קראַנקע זאָל איצט זיין אַ גאַנץ גוטער און קיין שום געפאַהר דראָהט זיי נישט מצהר.

Dr. PRYBULSKI
זאַוואַדזקאַ 1, טעל. 25-38.
וועגערישע און האַר-הויט-קראַנקהייטען. מענער-שוואַכע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (האַר-אויספאַל), רענטגען-שטראַהלען.
נעמט אָן פון 9—1 און פון 4—8 פרויען
דאַמען פון 4—5 נאָכמ.
ספּעציעלער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

דאָס בעקאַנטע גרופּען-בילד
די גאונֵי ישראל
פּרייז 2 זלאָטעס.
-.:- ביים צושטעלען דעם אַנאָנס -::-
נאָר 60 גראָשען.
צו בעקומען אין אַדמינ. פון „נ. פאָלקסבל."

ווי אזוי מען האט דער'הרג'עט ראספוטינ'ען.

ס'נעהמט אן אנ'אימה פאר דער מער־דערישקייט פון די מענשען, ווען מען לייענט איצט פירשט יוסופאוו'ס ערצעה־לונג, ווי אזוי ער האט דער'הרג'עט ראספוטינ'ען.

פירשט יוסופאוו האט אליין געבראכט ראספוטינ'ען אין אנ'אויטאמאביל צו זיך אין פאלאץ. אין ערשטען שטאק זענען שוין געזעסען פורישקעוויטש, סוכאטין און גרויספירשט דימיטרי פאוו־לאוויטש. אין פארטער איז געווען אויפ־געשטעלט א טיש מיט ווייגען און גע־בעקס, וואס איז געווען געדיכט אנגע־שאטען מיט ציאן־קאלי אין אזא דאזע, אז עס וואלט גענוג געווען א פערד צו דער'הרג'ענען. יוסופאוו האט זיך גע־זעצט שמועסען מיט ראספוטינ'ן, וועל־כער האט דערווייל געשמאק געטרונקען און געגעסען פונ'ם פאר'סמ'טען קוכען. עס איז געווען שוין שפעט אין אווענד. דאס געשפרעך האט זיך פערצויגען ביז האלב דריי פארטאג. ראספוטין האט אלץ געגעסען און געטרונקען און דער סם האט נאך נישט געווירקט אויף איהם. דאן איז יוסופאוו ארויף אויפ'ן ערשטען שטאק, וואו ער האט גענומען ביים גרויספירשט א רעוואלווער; ארונ־טערקומענדיג צוריק, האט ער עטליכע מאל געשאסען אין ראספוטינ'ען. יע־נער איז געפאלען און מען האט גע־מיינט, אז ער איז שוין טויט. יוסופאוו האט איהם דאן אנגעהויבען טרייסלען, אבער ראספוטין האט נישט ארויסגעוויזען קיין סמנים פון לעבען. ווען פירשט יוסו־פאוו האט זיך געלאזט געהן אנזאגען די בשורה זיינע חברים, האט ער בע־מערקט, ווי ראספוטין עפענט די אויגען. פירשט יוסופאוו האט זיך א קעהר גע־טהן צוריק. אבער דא האט ראספוטין זיך אויפגעהויבען און געווארפען זיך אויף פירשט יוסופאוו. עס האט זיך אנ־געהויבען א גרויזאמער קאמף. יוסופאוו האט זיך ארויסגעדרעהט פון ראספוטינ'ס הענד ראספוטין האט זיך געלאזט קרי־כען אויף אלע פיער דורכ'ן טהיר אין גארטען אריין. פירשט יוסופאוו האט, אין איין האנד מיט א רעוואלווער און אין דער צווייטער מיט א גומענעם שטעקען, זיך געלאזט לויפען נאך איהם. ווידער האבען זיך דערהערט עטליכע שאסען. ראספוטין איז שוין געווען טויט.

אבער פירשט יוסופאוו האט גענומען זיך שלאגען איהם מיט'ן גומענעם שטעקען; פורישקעוויטש האט מיט די קנאפלען פון זיינע שטיוועל גענומען זיך זעצען איהם אין מח...

דאן האבען די פיער פערשווארענע מערדער איינגעוויקעלט זייער קרבן אין א ליילעך, אוועקגעשלעפט איהם צו דער פערפרוירענער נעווא, וואו זיי האבען איהם אריינגעווארפען דורך א לאך פון אייז אין טייך אריין.

דאס איז פארגעקומען אין דער נאכט פון 16־טען אויפ'ן 17־טען דעצעמבער אין יאהר 1916 אין פעטערבורג אין א פירשטליכען פאלאץ, וואס איז געשטא־נען נישט ווייט פון ניקאלאי דעם צוויי־טענס פאלאץ.

יורידישע עצות.

אין דער דאזיגער אפטיילונג גיט די רעדאקציע פון „נייעם פאלקסבלאט" אנטווארטען אויף יורידישע פראגען, וואס ווערען צוגעשיקט שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופאן.

יורידישע אפטיילונג פון „נייעם פאלקסבלאט".

ביים דערלאנגען אנ'אנפראגע אויף א יורידישע עצה, דארף צוגעלייגט ווערען דער קופאן מיט דער דאטע פון טאג, ווען די אנפראגע ווערט אריינגעגעבען. אויף אנפראגען אהן קופאן, וועט קיין ענטפער נישט געגעבען ווערען.

גילטיג דעם 24. נאוועמבער 1927.

6446. א שטענדיגער לעזער ל—ס.
פריוואט־שולען געניסען אין דעם פרט נישט קיין שום הנחה.

6447. פ־ ל.
אנ'עקסמיסיע דראהט אייך נאר אין דעם פאל, ווען איהר האט פערדינגען דעם סובלאקאטאר א טייל דירה פאר א סומע וואס שטייגט בעדייטענד איבער דער סומע, וויפיל איהר צאהלט אליין פאר דער דירה.

6448. א לעזער פון קוטנע.
דער רעגירונגס - קאמיסאריאט אין ווארשא רעכענט זיך פאר דער 2־טער (וואיעוואדישער) אדמיניסטראציע - אינ־סטאנץ אבער נאר אויפ'ן שטח פון דער שטאט ווארשא. דאגעגען צו ערלעדיגען ענינים, וועלכע אינטערליגען דער קאמ־פעטענץ פון דער II־טער אינסטאנץ אויפ'ן שטח פון דער גאנצער וואיע־וואודזטווע אויסערהאלב ווארשא, איז בערופען דער ווארשאווער וואיעוואדע.

6449. פראשקער.

6450. פ־ ל 103.

6451. א לעזער פון נ. קארגאווע.
וועגען אייערע ענינים מוזט איהר זיך פערזענליך פערשטענדיגען מיט אונ־זער יוריסט, אין רעדאקציע, טעגליך פון 3 ביז 4 מיטבערגענענדיג די ציימונג.

6452. א גרופע שוסטערס.
איהר דארפט אומבעדינג אויסקויפען פאטענטען פאר'ן יאהר 1927.

6453. אברהם פון נארוטאוו.
אויב איהר זענט נישט אימשטאנד צו בערעכטיגען אייער זיך נישט צושטעלען צו דער קאנטראל־פערזאמלונג מיט דאָ־קומענטען, ווערט איהר בעשטראפט מיט ארעסט צוועלנטוועל א געלד־שטראף.

6454. ל. מאראקא.
אויב איהר זענט קוואליפיצירט געווא־רען צו דער קאט. C2 ווערט איהר אויף דער קאנטראל־פערזאמלונג נישט גערופען.

6455. מ. ראדאש.
איהר דארפט פערקלאגען דעם בע־שטעלער אין געריכט און בעטען, אז מען זאל די באטען פערקויפען אדער אייך ערלויבען זיי צו דערהאלטען. אליין טארט איהר זיי נישט פערקויפען.

6456. בן שלום.
אלס געב. אין יאהר 1901 ווערט איהר גערופען אויף די איצטיגע קאנט־ראל־פערזאמלונגען אלס איינס צו איהר זענט געווען אויף דער קאנט. פערזאמ־לונג אין יאהר 1925.

צו איהר האט שוין פערשפעטיגט קא־נען מיר אייך נישט ענטפערען, ווייל דאס איז אפהענגיג אין וועלכען פאל־קאמיס. איהר וואוינט.

זאל פילהארמאניע, נארוטאוויטשא 20

גאסטראלען פון די בעליבטע אמעריקאנער קינסטלער
אננא און היימאן יאקובאוויטש

פרייטאג, דעם 25־טען, 9 אין אוונד — די אין לאדז בעליבטע פיעסע
איציק'ל וויל חתונה־האבען
מיט געזאנג און טענץ אין 4 אקטען.
הויפט־ראלען: „איציק'ל"—א. יאקובאוויטש; „רפאל"—ה. יאקובאוויטש

שבת, 3.30 נאכמיטאג צו בילינע פרייזען
דער רבי'ס געהייסענע פריילינג
אין 3 אקטען מיט פראלאג פון ה. יאקובאוויטש, מוזיק פון רומשינסקי, ארכעסטירט פון זעלמאן. הויפט־ראל „מאנקע"—אנא יאקובאוויטש.

פרעמיערע! שבת, דעם 26־טען, 9 אין אוונד פרעמיערע!
זונטאג, ד. 27־טען, 9 אין אוונד
צום ערשטען מאל אין לאדז
„זייער חופה־נאכט"
מעלאדראמע אין 3 אקטען מיט געזאנג און טענץ פון טיגעל. ס'ווערען גע־זונגען נייע געזאנגס־נומערן, וואס איז אין לאדז נאכניט געזונגען געווארען.
הויפט־ראלען: „דארא"—א. יאקובאוויטש; „מאריס"—ה. יאקובאוויטש.

מאנטאג, דעם 28־טען, 9 אוונד גרויסע פאפולערע פארשטעל. פון 1 ביז 2.50
„די פוילישע חתונה"
אין 8 בילדער מיט פראלאג, געזאנג און טענץ פון טאטא־שעווסקי. הויפט־ראלען: „שיינדעלע"—אננא יאקובאוויטש; „יאנא, ציגיינע־פידלער"—היימאן יאקובאוויטש.

דינסטאג, ד. 29־טען, 9 אוונד צו בילינע פרייזען
די גרינע כלה
אלע פיעסען זענען רעזשיסירט פון היימאן יאקובאוויטש.

ס'נעהמען אנטייל פרויען: בעזמאן, זעוקינא, מאכאראווסקא, פאדערמאן. מענער: אריעל, אייזענבערג, בירנבוים, באלבירסקי, האמבורגער, מאכא־וואווסקי, נייהויז, פאליאנסקי, צווילך. מוזיקאלישע לייטונג: ל. זעלמאן. אדמיניסטראטאר: א. בעזמאן. ביהנע־לייטער: מאכאראווסקי.
בילעטען אויף אלע פארשטעלונגען צו בעקומען אין פילהארמאניע־קאסע.
אנאנס! די נאהנטסטע פרעמיערע „מאלי־דאלי".

זעלבסטמארד פון א מיליאנער

וואס האט שיער ניט חתונה געהאט מיט זיין אייגענער טאכטער

די טראגישע געשיכטע הויבט זיך אן מיט עטליכע און צוואנציג יאהר צו־ריק... א יונגער, פער'חלומ'טער ישיבה־בחור האט געגעסען „טעג" ביי די אנ־געזעהענסטע בעלעבאטים פון פראג, האט איינגעזאפט אין זיך פון קינדהייט אן די שניידענדיגע ביטערקייט פון דעם האפנונגסלאזען דלות — און נישט איין מאל האט זיך עס געטראפען, אז זי־צענדיג ביי די רייכע, הרחבה'דיגע טי־שען פון די גרויסע יודישע גבירים פלע־גען זיינע גרויסע טרויעריגע אויגען גלאנצען מיט הייסע טרעהרען...

די דאזיגע גרויסע, טרויעריגע אויגען פון דעם פער'חלומ'טען ישיבה־בחור האבען זיך אין איינעם שיינעם טאג, נישט ווילענדיג, בעגעגענט פלוצים מיט דעם זיסען פערליבטען בליק פון דעם גבירס טעכטערל — און דא טאקע האט זיך אזוי ווי אלע מאל, אנגעהויבען דער אמת'ער ראמאן פון דעם פעראכטעטען „טעלער־לעקער"...

דער גביר האט מיט בייזער אכזריות ארויסגעטריבען דעם יונגענמאן פון זיין הויז און האט איהם דערצו נאך פער־מסר'ט פאר דעם ראש ישיבה, וועלכער האט איצט גענומען שטרענג אכטונג גע־בען אויף זיין התנהגות, געזאגט איהם ביסיגען מוסר און איהם געצוואונגען פאסטען, — פון תשובה וועגען, — אלע יענע טעג, וועלכע ער פלעגט פריער עסען ביים גביר.

אבער די דאזיגע תעניתים און דער מוסר פונ'ם ראש ישיבה האבען, פער־שטייט זיך, נישט געהאט בכח צו דער־שטיקען די געפילען פון דעם פערליב־טען ישיבה־בחור און צו פערלעשען דאס הייליגע פייער, וואס האט זיך וואס אמאל העלער צעפלאקערט אין זיין יונג הארץ... און בעזונדערס דאס יונגע מיי־דעל, דעם גביר'ס בת יחידה, וועלכע מ'האט אלע מאל געהאלטען פאר א שטילע און פרומע טויב, וואס טוט נאר דאס, וואס טאטע און מאמע הייסען, האט איצט ארויסגעוויזען געוואלטיגען מוט און עקשנות, האט זיך נישט גע־לאזט איבעררעדען פון קיינעם און איז געבליבען געטריי איהרע ריינע געפילען צו איהר ערשטער הייליגער ליבע...

אין איין שיינער נאכט, ווען דאס גבירישע הויז איז געלעגען פערזונקען אין א טיפען שלאף, און אויך אין דעם אלטען, איינגעהויקערט בית־מדרש'ל הא־בען שוין ארומגעשוועבט אין דעם פינ־סטערן, נאכטיגען חלל די וואונדערליכע ליכטיגע חלומות פון די שלאפענדיגע בלייכע בחורים, האבען זיך צוויי יונגע פערליבטע מענשען, שטיל און בגנבה ארויסגעשארט פון זייערע היימען, גע־לאפען גיך איבער די טונקעלע שוויגענ־דיגע געסלעך, געציטערט פון שרעק ביי יעדען שארך, ביי יעדען קרעכץ פון א נאכט פויגעל, געלאפען אהן אטעם אלץ ווייטער און ווייטער, ביז זיי האבען פיבערדיג פון פחד דערגרייכט א שכנות־דיג דארף, פון וואנען זיי האבען שוין געקאנט א ביסעל רוהיגער — לויפען ווייטער...

דער ארימער ישיבה־בחור און דעם גביר'ס יונגע טעכטערל זענען ענטלאפען שטילערהייט קיין דייטשלאנד, האבען דארט געשטעלט א חופה און זיך גע־שוואוירען אייביגע ליבע און געטריי־שאפט...

עטליכע געציילטע טעג האט דאס יונ־גע פערליבטע פארל געלעבט אין דער פרעמדער איינזאמקייט, גליקליך און מוד מיט דער זיסער שכרות פון געהיימער ליבע — אבער עס האט נישט לאנג גע־דויערט און זייער גליק איז פלוצים מיט קאלטער גרויזאמקייט געשטערט געווא־רען...

אין זייער שיינער ראמאנטישער אי־דיליע האט זיך פלוצים אריינגעריסען דער שטרענגער פאטער, דער גביר, וועלכער איז געקומען אהער אין דער בעגלייטונג פון עטליכע זשאנדארען און פאליציסטען, כדי צו „בעפרייען" זיין טאכטער און צו ארעסטירען איהר „פער־פירער."

דאס יונגע ווייבעל האט איצט באין ברירה געמוזט זיך אומקערען צוריק אין דער קאלטער, אומעטיגער גבירישער היים, בשעת איהר מאן האט זיך איינ־געגעבען אין לעצטען אויגענבליק ארויס־צודרייען זיך פון די הענט פון דער פא־ליציי און ענטלויפען...!

ער האט זיך א שטיק צייט ארומגע־וואלגערט איבער פערשידענע שטעט און לענדער, האט געשריבען פון זיין נע־ונד'קייט הייסע בריף פון בענקשאפט און ליבע צו זיין יונג ווייבעל, פון וועלכער מען האט איהם מיט געוואלט אוועקגע־ריסען — אבער זיין בייזער שווער, דער גביר, האט זיך שוין געסטארעט מיט אלע מיטלען, אז די דאזיגע הייסע לי־בעס־בריף זאלען זיין טאכטער נישט דערגרייכען.

אין עטליכע חדשים ארום, איז דאס יונגע ווייבעל געשטארבען ביי א שווע־רער געבורט... דאס ניי־געבוירענע מיי־דעלע איז אויפגעוואקסען און דערצויגען געווארען אין דעם שטרענגען גבירישען הויז פון איהר זיידען — א יתומה'לע נאך דער יונג געשטארבענער מוטער און נאך דעם פערלוירענעם פאטער, פון וועל־כען מען האט שוין איצט, נאכ'ן אויס־ברוך פון דער וועלט־מלחמה, גארנישט געהערט.

שווערע און ביטערע צייטען זענען איצט געקומען אויף דער יונגער יתומה. דער אלטער בייזער זיידע, דער אמא־ליגער גביר איז געשטארבען אין נויט און עלענד ביים סוף פון דער מלחמה און די קליינע ליא האט איצט געמוזט ליידען הונגער און קעלט און אלע אנ־דערע צרות און יסורים פון די מורא'־דיגע נאך מלחמה'דיגע הונגער יאהרען.. פון דער עקזיסטענץ פון איהר פאטער האט זי נאטירליך גארנישט געוואוסט — און אויך ער, דער רייכער פאבריקאנט און גע־וועזענער ישיבה־בחור, וואס האט איצט געשוואומען אין געלד אין יאהאניסבורג אפריקא, האט נישט אנגעהויבען צו ווי־סען. אז ערגיץ אין א ווייטער, פערגע־סענער וועלט, לעבט זיין קינד, זיין איי־גען פלייש און בלוט, דאס קינד פון זיין יונגער ליבע צו דעם אמאליגען גביר'ס טעכטערל...

דעם זומער ערשט, עטליכע און צוואנ־ציג יאהר נאך דעם טויט פון זיין גע־ליבטער פרוי, איז ער געקומען קיין פראג, כדי צו זיין אויף איהר קבר... דער אמאליגער אויסגעצערטער ישיבה־בחור איז דערווייל געווארען א שיינער סימפאטישער מאן אין די מיטעלע יא־רען און זיינע גרויסע טרויעריגע אויגען האבען נאך אלץ געהאט דעם טיפען מעלאנכאלישען בליק פון זיינע יונגע בחור'שע יאהרען...

די דאזיגע גרויסע טרויעריגע אויגען וואס האבען מיט עטליכע און צוואנציג יאהר צוריק געוואונען דאס הארץ פון דעם יונגען גבירישען מיידעל, האבען זיך איצט צופעליג בעגעגענט אין איי־נער פון די פראגער גאסען מיט דעם זיסען, פערבענקטען בליק פון אנ'ארעם יודיש מיידעל, צו וועלכער ער האט זיך פלוצים געפילט צוגעצויגען ווי א מעכ־טיגען כישוף.

די ארימע ליא איז געווען א קליינע בעאמטין אין א באנק, עלענד און פער־לאזען ווי נאר א יתומה — און זי איז געווען פער'שכור'ט פון גליק, ווען דער פרעמדער סימפאטישער מאן האט איהר דערקלערט, אז ער וויל מיט איהר חתו־נה האבען...

דער רייכער פאבריקאנט פון יאהא־נעסבורג האט באלד געשריבען תנאים מיט זיין יונגער כלה און האט אפגע־שמועסט, אין א קורצער צייט ארום צו שטעלען א חופה...

אין דעם טאג פון דער חופה, איז דער געוועזענער ישיבה־בחור געגאנגען אויפ'ן קבר פון זיין פרוי, „פער־בעטען זי צו דער חתונה", — אבער ווי דערשמעטערט פון א מורא'דיגען דו־נער, איז ער געבליבען שטיין, ווען ער האט דערזעהן, אז זיין יונגע כלה ליגט אויף דעם קבר פון זיין פרוי, און שרייט מיט הארצרייסענדיגע קולות: „מוטער מוטער!"

ער האט אין איין דער רגע דערפילט די גאנצע טיפע שוידערליכקייט, וואס ער האט נאר וואס געוואלט אפטאן אונבע־וואוסטערהייט נעמענדיג פאר א פרוי זיין אייגענע טאכטער — און שוין איז ער אנידערגעפאלען א טויטער מיט א דורכגעשאסען הארץ, לעבען די צוויי געליבטע פרויען, וואס זענען געשטא־נען ביים אנהויב און ביים סוף פון זיין גליק — זיין ווייב און זיין טאכטער...

(ס א ב)

אין ווארשאווער תהום פון אויסגעלאסענקייט און גנבות.

א סענסאציאנעלע ענטדעקונג פון א געפעהרליכער באנדע, וועלכע פלעגט פערפיהרען רייכע יונגע-לייט אין ווארשא.

זינט א געוויסער צייט איז די ווארשאווער פאליציי דערגאנגען, אז אין געוויסע ערשטקלאסיגע רעסטאראנען און ציקערניעס, ווי צום ביישפיל אין „אודזשאלאווע", „סאנטע" א. א. דרעהען זיך ארום פינסטערע פערשוינען, וואס לאקערן אויף דער רייכער יוגענד, וועלכע מען נוצט אויס פאר זעהר פינסטערע געשעפטען.

ענדליך איז די באנדע ענטדעקט געווארען א דאנק פאלגענדען צופאל:

מיט עטליכע וואכען צוריק האט דער רעיענט קאשינסקי בעמערקט, אז עס פעהלט איהם פון זיין געפאנצערטע קאסע 38 טויזענד זל. מען האט נישט פערשטאנען אויף וואס פאר אנ'אופן דאס געלד איז פערשוואונדען געווארען, ווייל די קאסע איז געווען גאנץ.

מען האט גערופען אנ'עקספערט-מעכאניקער, וועלכער האט ערקלערט, אז מען האט דורכגעפיהרט די גנבה אויף זעהר א קונציגען אופן.

דער חשד איז געפאלען אויף עטליכע בעאמטע, וואס ארבייטען ביים רעיענט, עס איז אבער נישט געווען קיין שום גרונד זיי צו ארעסטירען. וואס אלזא האט דא פארט געקאנט געשעהן?

מען האט אנגעהויבען פארשען, ווער עס האט דעם שליסעל פון דער קאסע, און ארויסגעוויזען האט זיך, אז דעם שליסעל האלט דער וויצע-רעיענט סטאניסלאוו יאניקא.

מען האט דעם דאזיגען יאניקא חלילה נישט חושד געווען, נאר מען האט אנגעהויבען אבסערווירען זיין 19-יעהריגען זוהן וואצלאוו, א געוועזענער שילער פון 7-טען קלאס.

מען האט איהם ארעסטירט און ער האט זיך מודה געווען אין דער גנבה.

דער דאזיגער 19-יעהריגער שנעק, האט דערצעהלט אין אויספארשונגס-אמט, גלייך נאכדעם ווי מען האט איהם ארעסטירט אט וואס:

— ווען כ'בין אלט געווען 17 יאהר — האט ער אנגעהויבען — האב איך זיך גענויטיגט אין א סך געלד. כ'האב געהאט א שוואכקייט צו פרויען און באטש כ'בין געגאנגען אין שולע, בין איך שוין דאמאלס געווען אנגעשטעקט מיט סיפיליס. אזוי ווי מיין רייכער טאטע, דער וויצע-רעיענט האט מיר אזוי פיל געלד נישט געקאנט געבען, האב איך מיר גענומען אליין, אלע נאכט האב איך זיך צוגעכאפט צום טאטענס קעשענעס און ארויסגעגנבעט וויפיל ס'האט זיך געלאזט. אזוי ווי דאס האט מיך נישט בעפרידיגט, האב איך בעשלאסען עמיצען צו בעגנבענען.

כ'האב געהאט א חבר, א געוויסען פאוולאווסקי, א לעדיג-געהער, א שטיקעל אלפאנס, א שטיקעל שווינדלער, מיט איין ווארט א פערשוין: וואס לעבט א גוטען טאג און פערדינען פערדינט ער נישט קיין גראשען. איהם האב איך געבעטען, ער זאל מיך בעקענען מיט גנבים-ספעציאליסטען, כדי מען זאל צוזאמען קענען עמיצען בעגנבענען.

דער דאזיגער פאוולאסקי האט מיך צוזויפגעפיהרט מיט די בעריהמטע גנבים סטאניסלאוו ספאלינסקי (מיראווסקע 16) און שוויאטלאווסקי (פאנסקע 31), די בעגעגניש איז פארגעקומען נאך דעם 30-טען מאי אין סקווער אויף קראק. פארשטאט.

נאכדעם ווי מיר האבען געשלאסען גוט-ברודערשאפט, האב איך זיי פארגעלעגט צו בעגנבענען דעם רעיענט זוויערזשכאווסקי. זיי האבען נישט מסכים געווען. ערקלערענדיג, אז זיי קענען די היפאטעק בעסער ווי די בוי-מייסטערס און דארט איז פערהאן א קאסע, וואס זיי וועלען נישט קענען עפענען.

מען איז פון דארט אוועק אין „אודזשאלאווע" און ביי א גלעזעל שאקאלאד האבען זיי אקצעפטירט מיין פלאן, אז מען זאל בעגנבענען דעם רעיענט קאשינסקי, טאקי דארט ווי מיר האבען אונזער פריוואט-דירה און וואו מיין פאטער איז וויצע-רעיענט.

אין א זונטאג'דיגען טאג האב איך די גנבים איינגעלאדען, זיי זאלען קומען אין דער היפאטעק. דער וואזשני, וואס איז געשטאנען ביי דער טיר, האט זיי נישט געשטערט דעם אריינגאנג, ווייל ער האט געגלויבט, אז זיי זענען בעאמטע וואס קומען אפנעהמען די פענסיע.

אז מיר האבען זיך שוין געפונען אויפ'ן 2-טען שטאק, האט מען מיט א ווייטרעך געעפענט די קאנצעלאריע טיר, וואו עס איז געשטאנען די געפאנצערטע קאסע. שוויאטלאווסקי איז געשטאנען אויף דער וואך און איך מיט ספאלינסקי'ן האבען מיר אפקאפירט דאס שלאס און מען איז גלייך פון דארט אוועק.

מיט דעם וויזיט זענען מיר נישט אויסען געווען צו גנב'ענען, ווייל מיר האבען די קאסע נישט געוואלט אויפברעכען, נאר בע'גנב'ענען זי אויף אזא אופן, אז דער חשד זאל פאלען אויף וועמען פון די בעאמטע.

מיט דער הילף פון דעם פלאן האט שוויאטלאווסקי, וועלכער איז געווען דער טעארעטיקער, אויסגעארבייט דעם שליסעל און געווארט אויף א געלעגענהייט.

דעם נעכסטען זונטאג האבען מיינע חברים געשפילט א ראל פאר'ן וואזשני, אלס היפאטעק-בעאמטע און זענען ארויף אויפ'ן 2-טען שטאק. זיי האבען געעפענט די טיר פון דער קאנצעלאריע. נאכהער די קאסע און ארויסגענומען די 38 טויזענד זל., צוריק פערשלאסען די קאסע און אויך די קאנצעלאריע-טיר און זיי זענען ארויס, ווי קיינמאל גאר נישט.

איך האב זיי אפגעווארט אויפ'ן פלאץ קראשינסקי. ספאלינסקי האט מיר געגעבען א חלק 10 טויזענד זל. און איך בין מיר גלייך געפאהרען אויף די ווישטשיגעס. אויפ'ן וועג האט מיך בעגעגענט מיין מעקלער, פאוולאווסקי און פאר זיין מעקלעריי האב איך איהם געגעבען 17 הונדערט זל.

נאך די ווישטשיגעס בין איך אוועק אין דער קנייפע פון דער אנדזשעיעווסקא'ן אויף זאקראטשימסקא 15 און דער בעל-הבית'טע געגעבען צו בעהאלטען א סומע פון 8 טויזענד זל.

כ'האב ביי איהר דאן אפגענומען 4000 זל. און מיר געקויפט א מאטאציקל פאר 3000 זל. און א ביסעל ארומגערייזט איבער פוילען און נאכהער ווען כ'בין געקומען צו דער אנדזשעיעווסקא מאהנען די 4000 זל., וואס איז מיר נאך געקומען, האט זיך ארויסגעוויזען, אז זי האט די קנייפע פערקויפט און איז נעלם געווארען מיט מיין געלד.

דאס אויספארשונגס-אמט האט דעריבער גלייך ארעסטירט פאוולאווסקי'ן, אנדזשעיעווסקא'ן, ספאלינסקי און שוויאטלאווסקי'ן.

ביים פערהער האט ספאלינסקי דערצעהלט, אז זיין חלק פון דער גנבה, 18 טויזענד זל. האט ער פערטאכליעוועט אויף פאלגענדען אופן: 10.000 זלאטעס האט ער פערשפילט אין קארטען, געשכור'ט אין רעסטאראנען מיט פרויען און בעצאהלט זיי צו 1000 און 500 זל. פאר יעדען וויזיט.

אויסער דעם, איז דאס אויספארשונגס-אמט פון זיי דערגאנגען, אז אין די ערשטקלאסיגע רעסטאראנען און צוקערניעס גראסירען גנבים און אפעריסטען, וואס שליסען בעקאנטשאפט מיט יונגע און רייכע בחורים'לעך, וועלכע האבען חשק צו לעבען א גוטען טאג און אזוי. ארום רעדט מען זיי צו אויסצולערנען ווי אזוי מען קאן זיך צוכאפען צו די קאסעס פון זייערע רייכע עלטערען און דערפאר גיט מען זיי דערנאך אויך א חלק פון דער גנבה.

„אררט"
ארטיסטישער רעוי און קאמער-טעאטער
אונטער דער לייטונג פון
מ. בראדערזאן
און ר. ראזענטאל

ווייסער זאל פון „מאנטיפעל"
זאכאדניא 43.
היינט ווידערהאלונג פון דער פרעמיערע

2-טער גרויסער פראגראם
„די מיזינקע אויסגעבען"

I.
1) מלמד-טאנץ — פאלקס-מאטיוו.
2) אנ'עצה'לע — מ. בראדערזאן.
3) יאסעלע — מ. בראדערזאן.
4) גרינע פאפוגא — ז. סעגאלאוויטש.
5) לופט-פליהער — י. אבערזשאנעק.
6) מארש — מ. בראדערזאן.

II.
7) אין שענק — מ. קולבאק
8) „אררט" טאנץ — מוזיק ה. קאן.
9) באלוט-באלעט — מ. בראדערזאן.
10) שנעפסעלעך — ב. קאוונער.
11) די מוזינקע אויסגעגעבען.
מוזיק. לייטער: הענעך קאן

אנהויב פונקט 9 א זייגער אין אווענד.

בילעטען צו בעקומען אין דער קאסע פון טעאטער פון 5 א זייגער אן.

א פערארורטיילטער צום טויט פראטעסטירט געגען דער בעגנעדיגונג.

(ענדע פון דער 3-טער זייט)

געגען טויט-שטראף-בכלל, און ער גלויבט, אז טויט-שטראף איז א גאנץ גוטע אינסטיטוציע ביי יעדען מלוכה-לעבען, ווייל דאס איז נישט נאר, זעלבסט-שוץ פון דער מלוכה, נאר אויך א גוטע אפשרעקונג פאר אנדערע. און לסוף פרעגט ער:

„אין וועלכען פאראגראף פון דער דייטשער געזעצגעבונג שטייט דען געשריבען, אז ווען א פערארורטיילטער צום טויט זאגט זיך בפירוש אפ פון קאסאציעס און בעגנעדיגונגען — זאל ער דאך הינטען-ארום בעגנעדיגט ווערען?"

דעריבער ווענדט ער זיך צום רעדאקטאר פונ'ם אויבענדערמאנטען זשורנאל, ווי צו א מענשען, וואס האט גרויסע פערבינדונגען מיט דער וועלט און פערמאגט אויך, געוויס, א גוט הארץ, אז ער, דער רעדאקטאר, זאל זיך פאר איהם איינשטעלען און פועל'ן, אז מען זאל צוריקציהען די נישט-געווינשטע בעגנעדיגונג און איהם איבערגעבען אין רשות פון דעם תליון, צו וועמען ער געהערט פון דעם מאמענט אן, זינט מען האט איהם פער'משפט צום טויט.

דערביי בעטאנט ער, אז דער טשיקאווער בענקער נאכ'ן תליון, אז מען זאל איהם, חלילה, נישט פאלש אויסטייטשען, מען זאל נישט מיינען, אז דורך זיינע עפענטליכע ארויסטרעטונגען אין ער אויסען, מען זאל איהם רעדוצירען די שטראף. ניין, ער וויל נאר אומבעדינגט געקעפט ווערען!

אט אזוי טענה'ט זיך אויס מיט דער דייטשער יוסטיץ און מיט דער גאנצער דייטשער געזעלשאפטליכקייט דער 31-יאהריגער מערדער אטא לעסט, א געוועזענער באנק בעאמטער און געהצזוגער פעלדפעבעל פון דער דייטשער קריגס-ארמעע, וואו ער האט בעקומען א סך אויסצייכנונגען פאר זיינע העלדענמאטען בעת דער מלחמה.

אפשר דערפאר האט מען איהם טאקע בעגנעדיגט געגען זיין ווילען, אבער עס איז דער ערשטער פאל אין דער געשיכטע, אז א מענש זאל ביים קלארען בעוואוסטזיין, זיך רייסען צום עשאפאט, ווייל ס'איז איהם נישט ניכע דאס לעבען אלס ארעסטאנט, וואס מוז „אן לעבען זיין לעבענסלאנג פער'משפט", ווי ער טענה'ט אין זיין ליד, וואס ער האט בייגעלייגט, אלס ליטעראַרישע פרעמיע, צו זיין אויבענציטירטען בריף.

ס'איז אבער א גרויסער ספק, צי די דייטשע יוסטיץ וועט פערנעמען דעם וועה-געשריי פון אט דעם מערדער און וועט טאקע צוריקציהען די „בעגנעדיגונג", וועלכע דער מערדער האט נישט געבעטען, אבער די ריכטער האבען, צוליב געוויסע טעמים, געפונען פאר מעגליך זי איהם צו שענקען...

ד. טש.

רעדאקציאנס-קאלעגיום:
מ. בראדערזאהן, ל. בראנג, ח. י. בזשוטשטאווסקי, ב. זינגער
פעראנטווארטל. רעד.: ח. קויפמאן
ארויסגעבער: פערלאג „נייער פאלקסבלאט", פראדוקציע-קאאפעראטיוו מיט בעש. האפטונג.

אין די ציין פון טיגער.

סענסאציאנעלער ראמאן

6) פון מארים לעבלאן

— באלד וועט דא קומען מיין אגענט, כדי צו אפגעבען אונז א בעריכט, וועגען די שריט, וואס ער האט אונטערגענומען, אום צו געפינען די משפחה רוסעל. דערווייל לעג איך אייך פאר, אז מיר זאלען לויט די אנווייזונגען פון דער צוואה צוטרעטען צום בעשטעטיגען דעם דאן לואי פערענא'ס פערזאן. די פאפירען זיינע, וואס ער האט מיר מיט צוויי וואכען צוריק צוגעשטעלט, זענען אין דער בעסטער ארדנונג. וואס שייך זיין אפשטאמונג, האב איך געבעטען דעם פערואנישען מיניסטער, ער זאל צונויפזאמלען גענויע דאטען...

— דער ענין איז מיר איבערגעגעבען געווארען צום ערלעדיגען, הער פרעפעקט! — האט זיך אפגערופען קאסער — איך מוז אייך זאגען, אז קיין גרויס מיה האב איך דערביי נישט צוגעלעגט. דער דאן לואי פערענא שטאמט פון אנ'אלטער שפאנישער משפחה, וועלכע האט מיט א דריי הונדערט יאהר צוריק ארויסעמיגרירט קיין פערו, פערהאלטענדיג אבער איהרע פערמעגענס אין איירעפע. דער פאטער פון דאן לואי, וועלכען איך האב געקאנט אין אמעריקא, פלעגט רעדען וועגען זיין בן יחיד מיט גרויס אנערקענונג. מיט פינף יאהר צוריק איז דער דאן לואי, דורך אונזער געזאנדשאפט בענאכריכטיגט געווארען וועגען דעם טויט פון זיין פאטער. אט איז די קאפיע פון דעם בריף, וואס איז איהם דעמאלס געשיקט געווארען קיין מאראקא.

— און אט איז דער אריגינאל פונ'ם בריף, וואס איז מיר צוגעשטעלט געווארען דורכ'ן דאן לואי פערענא! — האט צוגעגעבען דער פרעפעקט.

דערנאך האט ער, זיך ווענדענדיג צום מאיאר ד'אסטריניאק א פרעג געטון:

— הער מאיאר, צי דערקענט איהר דעם לעגיאניסט פערענא, וועלכער האט אונטער אייער אנפיהרערשאפט געקעמפט אין מאראקא?

— איך דערקאן איהם אהן שום ספק.

— דערקאנט איהר דעם לעגיאניסט פערענא, וועלכען מען האט אלס צייכען פון אנערקענונג א נאמען געגעבען „ארסען ליופען"? — האט זיך דעמאליאן פונאנדערגעלאכט.

— יא, הער פרעפעקט, אזוי איז עס!

— און איך ווייס אויך, אז דער לעגיאניסט פערענא איז אין משך פון צוויי יאהר בעשענקט געווארען מיט א קריגס-מעדאל און מיט'ן ארדען פון עהרען-לעגיאן פאר אויסערגעוועהנליכע פערדינסטען.

— הער פרעפעקט, — האט פערענא איבערגעשלאגען די רייד — דאס זענען פרטים וואס אינטערעסירען קיינעם נישט!

— פערקעהרט! איך מיין, אז די פערזאמעלטע מעגען וויסען, ווער עס דארף צו זיין דער אויספיהרער פון מארנינגטאן'ס צוואה, ווער עס ירשנט פון איהם א מיליאן פראנק, וואס אויף דער דאזיגער סומע דארפען מיר אייך היינט ארויסגעבען א טשעק.

— איך וויל נישט אנריהרען די בעשיידענהייט פון מיין געוועזענעם חבר לויט'ן געוועהר! — האט אויסגערופען ד'אסטריניאק — איך מוז דא אבער פעסטשטעלען, אז אזא העלד, ווי ער, איז מיר נישט אויסגעקומען צו בעגעגענען. זיינע טאטען האבען איבערגעשטיגען אלע וואהרשיינליכקייטען, און ווען איך גופא וואלט נישט געווען אנ'עד ראיה פון זיי, וואלט איך אליין אין זיי נישט געגלויבט. אונטער סעטאט, למשל, האט מען אונז נאכגציאגט...

— הער מאיאר, איהר וועט זאגען נאך איין ווארט, און איך פערלאז די חשוב'ע פערזאמלונג! — האט פערענא איבערגעריסען מיט א שמייכעל — איהר האט דאך מיר צוגעזאגט נישט צו בעריהרען מיינע בעשיידענהייט'ס-געפיהלען!..

— מיין ליבער, איך האב דאך שוין אייך פיל מאל געזאגט, אז אייער איינציגער חסרון איז, וואס איהר זענט נישט קיין פראנצויז...

— און איך וועל אייך נאך אמאל ענטפערען, ווי שטענדיג, אז איך בין א פראנצויז פון דער מוטער'ס צד, און איהר פערדאנק איך מיין הארץ און טעמפעראמענט פון א פראנצויז.

ביידע הערען האבען זיך הארציג דערלאנגט די הענד.

— הער פערענא — האט דער פרעפעקט א פרעג געטון — איהר וועט אזוי גוט זיין מיר נאך אמאל אויפקלעהרען, ווי-אזוי קאזמא מארנינגטאן האט אייך בעשטימט אלס יורש, כל זמן אין יאהר 1915 זענט איהר געגומען געווארען אין געפאנגענשאפט דורך די בערבערען, און יעדער שפור פון אייך איז פערלוירען געגאנגען?

— אויב איהר וועט מיר דערלויבען, הער פרעפעקט, וועלען די פיר יאהר, וואס איך האב פערבראכט אין געפאנגענשאפט, פערבלייבען מיין געהיימעניש. איך קאן אייך נאר זאגען, אז איך האב זיך אדורכגעשריבען מיט מארנינגטאנ'ען, און איך האב איהם מודיע געווען, אז איך וועל שנעל צוריקקומען.

— אויב אזוי, וועל איך אייך שטעלען אנ'אנדער פראגע, א לעצטע פראגע: פארוואס האט מען אייך געגעבען א צונאמעניש „ארסען ליופען"? צי נאר אלס אנערקענונג פאר אייער העלדישקייט און קראפט?

(פארטזעצונג קומט).

אַכטונג! דרוקער, בוכבינדער און שאַכטעלמאַכער!

קומט אַלע אונבעדינגט זיך רעגיסטרירען צוליב'ן

צעכען-געזעץ

אין האנדווערקער-קלוב, פאלודניאווא 4
יעדען טאָג פון 8 ביז 9 אַ זייגער אָוועגד.
די פערוואַלטונג.   619

אכטונג, צייטונגס-פערקויפער!

מיר מאַכען בעקאַנט, דאָס צוליב דערנעהענטערונג פון אַרויסנעהמען נייע קאָנצעסיעס אויף דעם קומענדיגען יאָהר, ליגט אין אייערע אייגענע אינטערעסען, אַז איהר זאָלט קומען אין אונפּאַרטייאישען פעראיין פון צייטונגס-פערקויפער (פּעטריקאָווער 66) זיך צו רעגיסטרירען. דער פעראיין איז אָפען 2 מאָל אין דער וואָך: מוצש"ק און דינסטאָג פון 6 ביז 8 אָוועגד.

פּרעזעס: מ. פערדער.
סעקרעטאַר: א. וויעלגאָוואַלסקי.   611

ס'ווערט פון זאפארט געזוכט

אַ קוואַליפיצירטע פערקויפעריז

פאַר דאַמען-קאָנפעקציאָן.
517   גלובנאַ 41, ביי י. זילבערשאַץ.

אַ שטעמפעל-זעצער

און וואָלקאַניזירער ווערט געזוכט אין שטעמפעל-פאַבריק ל. יאַסקאָוויטש, פּיעטריקאָווער 27.   616

לעטשניצע פון דאקטוירים ספעציאַליסטען

בושעזשינער 11, טעל. 37-63
אָפען פון 9 פריה ביז 7 אָוועגד.

ד"ר וואַלינסקי	נאָז, האַלז, אויערן קר.	4—3
ד"ר קערשנער	קינדער קראַנקהייטען	5-4 12-9½
ד"ר שיפּמאַן	אינערליכע קראַנקה.	1—11
ד"ר לובּימש	הויט-און געשלעכט-קר.	2—12
ד"ר שמירגעלד	נערווען און גמיטליכע קר.	3—1
ד"ר גאָלדבלאַט	אויגען-קראַנקהייטען	2—12½
ד"ר עליאַסבערג	כירורגישע-קראַנקה.	3—1
ד"ר בערגמאַן	פרויען און געבורטס-הילף	4—3

ספּיכאָ-טעראַפּיע, שפּראַך-שטערונגען ווי שטאַמלען א. א. וו. פּאָקען-שטעלען, קינסטליכע בערג-זון בעשטראַהלונג איינשפּריצונגען, מאַסאַזשען, עלעקטריזאַציע, אָפּעראַציעס. אויף פערלאַנג — היזיטען אין שטאָט. — אין לאַבאָראַטאָריום ווערען אונטערזוכט אַלע אַרט אַנאַליזען, ווי אויך פלעגמא און בלוט.

אימפּפונגען געגען שקאַרלאַטין.

בּיי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען אַ

דענטיסטישער קאַבינעט

עס נעהמט ן אָן:

ד"ר זילבערשטיין	צאָהן-ארצט	2—10 נמ.
ד"ר לאַזשינסקי סטאַראָפּאָלסקא	צאָהן-ארצט	7—5

קינסטליכע ציינער, קאַראָנען, פּלאָמבען א. ז. וו.
די לעטשניצע איז אויך טעטיג זונטאָג.

אל תהי צדיק הרבה

ואל תתחכם יותר! — זיי נישט צופיל חכם.
אז דו דאַרפסט שרייבען און ערלעדיגען סטאַנדאַרט ואלען ואלאַגען נלייך קומען צגלייכען אין ביוראָ

17 פּעטריקאָווער 17

2-טען הויף, פּאַרטער, דורכגאַנג זאַכאָדניא 53, וואו פּראַכט ערלעדיגט און געשריבען אַלערליי ביטעס לויט'ן אוסטאַוו, הלאַוואָלעס, זאַבעזפּיעטשעניעס אויף אַלע שטייערן אין פּוילען, אַפּעלאַציעס, אָפּאָזיציעס, אַרקאַלאַניעס, רעקורסען, וועגען פּעפּער אין קאָמיסאַריאַט-ראַשאַנדע, ביטעס וועגען דירות און אגרושאָבראַזיעמעשי, און אין אַלע פּאָליצאַי-געצירקען, שותפות-אַקטען, סטאַטוטען, אַקטען אינטערציזיעס, אַקטען דאַראַוואַניעס, קאַרנע פּראָצעסען, ווי אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען.

עצות וועגען מיליטער-ענינים

ווערט ערטיילט דורך אַ מיליטערישען ספּעציאַליסט פון 7-4 אָוו.
רעכטס-קאָנסולענט י. מאַנעלא.
פּעטריקאָווער 17, זאַכאָדניא 52
שנעל רעעל און ביליג!

Dr. med.
BRAUN

פּאַלודניאַווא 28,
טעלעפאָן 40-26
ספּעציאַל-ארצט פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער-שוועכע.
בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (ה-ר-אויספּאַל)
נעהמט אָן פון 9—11 פריה און פון 5—8 אָוועגד.

Dr. med.
WOLF EYCHNER

פרויען-קראַנקהייטען און אַקושעריע
זגיערזשער 11 טעל. 34-72.
נעהמט אָן אין דער לעטשניצע פּעטריקאָווער 294 פון 2—12 נאַכט, אין דערהיים פון 6-8 אָוו.

Dr. med.
L. Pikielny

ספּעציאַל-ארצט פאַר לונגען, בלאָזען און האַרן-קראַנקהייטען
Nawrot 8
telefon 19-90.
קאָנסולטאַציע פון 4—7 אין אָוועגד

Dr HELLER

ספּעציאַליסט פאַר הויט- און וועגערישע קראַנקהייטען
האָט זיך איבערגעצויגן אויף
2 נאַווראָט 2
נעהמט אָן ביז 10 פריה, 1—1! און פון 4—8 אָוו. פאַר פרויען ספּעציעל פון 4—5 נאָכם. 988

Dr. med.
STUPEL

Szkolna 12
ספּעציאַליסט פאַר הויט, האָר און וועגערישע קראַנקהייטען. מענער-שוואַכע, רענטגען-שטראַהלען און קוואַרץ-ליכט, עלעקטראָ-טעראַפּיע.
נעהמט אָן פון 12—3 נאָכם. און פון 6—9 אין אָוועגד.

היילפּעראַגאָגישע קורסען

פאַר שוואַכבעגאַבטע, שווער-ערציהבאַרע קינדער. שפּראַך-שטערונגען (שטאַמלען, טויב-שטומהייט)

Dr. med.
A. Szmirgeld

נערווען-ארצט
עלעקטריזאַציעס, ליכטהייל-אַפּאַראַטען
Cegielniana 6, tel. 51-89
קאָנסולטאַציע פון 5—7 אָוועגד.

AKUSZERKA
G. SALIMONOWA

Szkolna 12
נעהמט אָן געבורטען.

Le arz D-ta
JULJUSZ
Olszaniecki

נעהמט אָן פון 11 ביז 2 נאָכם. און פון 7 ביז 8 אין אָוועגד.
אויסשליסליך ציין-ציהען
כירורגישע הילף.
Cegielniana 57 t. 61-40

געטרעס

(איבערשטרימף)
אין אַ גרויסען אויסוואַל ביי
אַבראַמאָוויטש
לאָדז, פּאָדרזשעטשנאַ 15.

איך ערקלער פאַר אונגילטיג דעם פערלוירענעם וועקסעל „אין בלאַנקאָ" אויסשטעלער זשולטי, צעגעלניאַנאַ 28.
י. גראַסמאַן,
קאָנסטאַנטינער 59.   616

OGŁOSZENIE.

Opierając się na Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 lutego 1926 roku „o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów, oraz odzieży i obuwia przez wyznaczanie cen" (Dz. Ust Rz. Pol. Nr. 18, poz. 101) na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 527 art. 8), oraz na Uchwale Magistratu m. Łodzi z dnia 16 kwietnia 1926 roku, niniejszem podaję do wiadomości mieszkańcom m. Łodzi co następuje:

Uchwałą Magistratu m. Łodzi Nr. 1170 z dnia 22 listopada 1927 roku zostały wyznaczone ceny maksymalne:

na mięso wieprzowe i wyroby masarskie za 1 kg. w detalu:

1.	wieprzowina	zł. 3 gr. 00	16.	szynka sur. wędz.	zł. 4 gr. 10
2.	wieprzowina bez dokł.	„ 3 „ 80	17.	szynka bez kości	„ 4 „ 60
3.	schab i baleron	„ 3 „ 80	18.	baleron gotowany	„ 6 „ 50
4.	słonina	„ 4 „ 00	19.	„ surowy	„ 5 „ 20
5.	sadło	„ 4 „ 00	20.	boczek sur. wędz.	„ 4 „ 60
6.	salceson	„ 4 „ 00	21.	„ gotowany	„ 4 „ 80
7.	kiełbasa krajana	„ 4 „ 00	22.	szmalec	„ 4 „ 60
8.	„ serdelowa	„ 4 „ 00	23.	siekane	do umowy
9.	pasztetowa	„ 4 „ 60	24.	polędwica sur. wędz.	zł. 6 gr. 90
10.	serdelki	„ 5 „ 00	25.	słonina paprykowana	„ 5 „ 20
11.	podgarlana	„ 2 „ 50	26.	kiełbasa surowa	do umowy
12.	czarna	„ 2 „ 50	27.	rolada	zł. 4 gr. 80
13.	kaszanka	„ 1 „ 50	28.	kiełbasa sucha	„ 6 „ 00
14.	krakowska	„ 4 „ 80	29.	salami	„ 8 „ 60
15.	szynka gotowana	„ 6 „ 50	30.	parówki	„ 6 „ 00

na mięso wołowe, baranie i cielęce za 1 kg.

W HURCIE:		W DETALU:	
1. wołowina normalna I gat.	Zł. 2.66	1. wołowina normalna I gat.	Zł. 3.00
2. „ „ II „	„ 2.18	2. „ „ II „	„ 2.50
3. „ koszerna I „	„ 3.32	3. „ koszerna I „	„ 4.00
4 „ „ II „	„ 2.70	4. „ „ II „	„ 3.23
5. baranina normalna	„ 2.77	5. baranina normalna	„ 3.18
6. „ koszerna	„ 3.23	6. „ koszerna	„ 3.87
7. cielęcina normalna	„ 2.94	7. cielęcina normalna	„ 3.40
8. „ koszerna	„ 2.94	8. „ koszerna	„ 3.53
		9. wołowina norm. I gat. bez kości	„ 3.50
		10. „ „ II „	„ 2.85
		11. polędwica wołowa	„ 4.20

W myśl zacytowanego Rozporządzenia Rady Ministrów § 7 wyżej wyznaczone ceny maksymalne obowiązują na terenie m. Łodzi od dnia następnego po ogłoszeniu.

Zaznaczam, że zgodnie z § 10 i 11 wymienionego Rozporządzenia Rady Ministrów, winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych lub nieujawnienia tych cen w cennikach właściwych przedsiębiorstw handlowych, będą ukarani przez władzę administracyjną I instancji według art. 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. (Dz.U.R.P.Nr. 91 z 1926 r., poz. 527) o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku – **aresztem do 6 tygodni lub grzywną do 10 tysięcy złotych,** o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl innych Ustaw Karnych

Łódź, dnia 23 listopada 1927 roku.

513   **Wice-Prezydent m. Łodzi ( ) W. GROSZKOWSKI.**

דערמיט מאַך איך בעקאַנט, אַז נאָך אַ גרינדליכען רעמאָנט, האָב איך ערעפענט אַן ערשטקלאַסיגען

דאַמען- און הערען-סאַלאָן

אונטער דער לייטונג פון בעוואוסטע פאַכמענישע קרעפטען.

פרייז-קוראַנט פון דאַמען-סאַלאָן		פרייז-קוראַנט פון מענער-סאַלאָן	
שערען	60 גר.	ראַזירען מיט קאָל.וואַסער	40 גר.
מאַניקור	60 גר.	שערען	80 גר.
וואַסער-אָנדולאַציע		מאַסאַזש פון געזיכט	50 גר.
פאַרבען די האָר מיט אָריג. HENNÉ		קאָפּ-וואַשען	50 גר.

מיט אַכטונג
M. KUPKA
Południowa 12   394

נאָר די פּאַטענטירטע
פּאַדערט איבעראַל

פעלד-בעטען

Palma-Patent פּערזעהן מיט דער פאַבריקס-מאַרקע
פאַר וועלכע מיר גאַראַנטירען אויף 8 יאָהר
שטעטס אויף לאַגער אין אַ גרויסען אויסוואַהל:
ניקעל-בעטען, ניקעל-קינדער-בעטען, טיש-בעטען, אַמעריקאַנקעס, קינדער-וועגעלעך, קינדער-בענקעלעך אויף רעדלעך ווי אויך מעטער-טאַס.

מאַטראַצען

געבעטע, שאַטאַ-ווע און האַנאַדיסקע
קאָועטקעס און טאַפּטשאַנעס.
בעט.: בעטלעך מיט וועגטלעך חיים אָדער בריון 17 זל., פּאָלשע-בעטלעך 14 זל.
רעעלע בעהאַנדלונג. פאַבריקס-פּרייזען.
הורט. ווסטליכע רעפּעראַטורען. דעטייל.
לאָדז, פּולנאָצנאַ 24, טעלעפאָן 31-85.

ZAKŁAD RYSOWNICZY i malowania ręcznego
M. Szwarcowski

NARUTOWICZA 36, tel. 35-25.
stale na składzie wielki wybór wzorów do haftu ręcznego i maszynowego. – Ceny niżej konkurencyjne.   970

לעטשניצע פון דאקטוירים ספעציאַליסטען

און ערצטליך-דענטיסטישער קאַבינעט
זגיערסקאַ 17 טעל. 16-33.

ד"ר ראַקאָווסקי	נאָז האַלז, אויערן קר.	3—2 11—10 7—6
ד"ר רוזשאַנער	הויט און געשלעכט קר.	2—1 11—10
ד"ר גאָלדשטיין-פּאָלאַק	אויגען-קראַנקהייטען	2 — 1
ד"ר יוסטמאַן	נערווען קראַנקהייטען	2—12
ד"ר ראָזענצווייג	קינדער-קראַנקהייטען	5—4 12—10
ד"ר פּאַפּיערני	פרויען און געבורט-הילף	6—5 1-11½
ד"ר קאַנטאָר	כירורגישע-קראַנקהייט. 5-4 זונ.	2—1
ד"ר חיינבערג	אינ. חערץ לונגען-קר.	7—5½ 1-11
ד"ר סטופּעל	רענטגען	6—4 2—12
א. גראָדזענטשיק	צאָהן-ארצט	7—3
נ. ראָזעס	צאָהן-ארצט	2—9

צאָהן-טגדהיילונג, בעלייכטונגען, קאָראָנען, פּאָמבען א. א. וו.
בּיי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען

א רענטגען-אינסטיטוט

היילונג פון הויט קראַנקהייטען פון קאָפּ (פּאַרך) מיט רענטגענשטראַהלען. פאַר בעשטראַהלונג און דורכלייכטונגען, קוואַרץ-לאָמפּע, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע, אַלע מעגליכע אַנאַליזען. אַ קורס פאַר שטאַמלער.
אימפּפונגען געגען שאַרלאַך (שקאַרלאַטין) פון 4—5 נאָכם.
די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג.
וויזיט אין דער שטאָט.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg.   Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.